

2024-01-24

Handläggare
Sohail Badami
Telefon: 08-50827438

Till
Stadsbyggnadsnämnden

Verksamhetsberättelse VB 2023 för Stadsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar:

1. Förslag till Verksamhetsberättelse 2023 för stadsbyggnadsnämnden godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Amanda Horwitz
Stadsbyggnadsdirektör

Helén Taubert
Administrativ chef

Torkel Kjellman
Stabschef

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	10
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	19
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	34

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	36
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	41

Uppföljning av ekonomi44

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	44
Resultatenheter	47
Investeringar	47
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	47
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	47
Ombudgeteringar	47
Medel för lokaländamål.....	47
Analys av balansräkning.....	47

Bedömning av nämndens interna kontroll48

Systematiskt kvalitetsarbete.....49

Systematiskt arbetsmiljöarbete51

Checklista för årlig uppföljning.....	51
---------------------------------------	----

Bilagor

Bilaga 1: SbN VB 2023

Bilaga 2: Uppföljning av intern kontroll 2023

Bilaga 3: GDPR Årsrapport 2023 för stadsbyggnadsnämnden

Bilaga 4: Analys Balansräkning VB 2023

Bilaga 5: Nedskrivningar SBN

Bilaga 6: Protokollsutdrag FVG 2024-01-23

Bilaga 7: Nyckeltal 2023 Stadsbyggnadsnämnden

Bilaga 8: Zoner med högre ljudnivåer från nattlivet

Sammanfattande analys

Stadsbyggnadsnämnden har under 2023 förberett, initierat och genomfört aktiviteter och samverkat för att bidra till samtliga mål som nämnden har att utgå ifrån.

Den osäkra omvärlden, de samhällsekonomiska förutsättningarna och säkerhetsläget innebär fortsatta utmaningar för stadens och nämndens verksamheter. Omvärldsläget med dess ekonomiska konsekvenser inte minst för bostadsmarknaden ställer krav på ökat samarbete och dialog mellan alla parter i stadsbyggnadsprocessen.

Kraftigt ökade kostnader för alla aktörer i branschen har inneburit en hastig inbromsning i byggandet, något som bedöms få konsekvenser för staden under de närmaste åren. Konjunkturen till trots innebär årsutfallet avseende antal bostäder i antagna/godkända planer, bostäder i start-PM och antal påbörjade bostäder förhållandevis goda resultat historiskt sett, även om nämndens mål inte uppnås. Undantaget utgör målet om bostäder i influensområdet för Stockholmsöverenskommelsen där utfallet blev mycket lågt, trots de särskilda uppföljningsinsatser som vidtagits. En väsentlig anledning är att marknadsförutsättningar för att bygga bostäder saknas, vilket medför att nödvändiga överenskommelser för att detaljplaner ska kunna antas inte kan träffas. Insatser för att i möjligaste mån nå målen inom ramen för bostadsuppdraget har bedrivits kontinuerligt och nämnden har under året deltagit aktivt i analys av situationen och möjliga åtgärder, både inom staden och med branschen.

Nämnden har under 2023 drivit arbetet med kvalitets- och hållbarhetsfrågorna vidare. Nämnden har fortsatt deltagit aktivt i stadens klimatarbete och arbetet med klimatanpassningsåtgärder. Det har främst skett inom skyfalls- och dagvattenområdet, men också genom deltagande i arbetet med klimathandlingsplanen, stadens översyn av parkeringsfrågorna och initiativ för att minska klimatpåverkan från byggnation och transporter.

Metoden att arbeta utifrån en arkitektonisk idé implementeras successivt i nämndens ärenden. Den kom ur nämndens arbete med arkitekturpolicyn och byggnadsordningen och är en direkt konsekvens av ett fokus på både befintliga och nya kvaliteter i bebyggelsemiljön. Under tredje tertiet beslutade nämnden om den uppdaterade vägledningen för balkonger.

Nämndens arbete för att öka kundfokus och NKI inom bygglovsverksamheten har tagits vidare, bland annat genom utvärdering av den under 2023 avslutade treårsplanen samt framtagande av en ny för de kommande tre åren.

Nämnden har under perioden också bidragit till stadens största och mest prioriterade stadsutvecklingsprojekt, Fokus Järva, samt inlett arbete med "Bromma Parkstad".

Mot bakgrund av stadens ökade ambitioner inom säkerhets- och beredskapsområdet har nämnden under perioden bidragit till stadens krigs- och beredskapsorganisation. Nämnden har under 2023 inrättat en ansvarig funktion för kontorets säkerhetsskyddsarbete och har också tagit rollen som samordnande förvaltning för sektorn försörjning av grunddata i stadens organisation för civil beredskap.

För att uppnå kommunfullmäktiges mål samverkar stadsbyggnadsnämnden i stor utsträckning med andra delar av stadens organisation, liksom med andra offentliga aktörer och branschen.

Aktiv samverkan blir viktigare för att uppnå stadens mål i en tid av ökad osäkerhet i omvärlden och en försämrad ekonomisk situation. Grunden för en robust och flexibel myndighet, som kan samverka med omvärlden, anpassa sig efter nya förutsättningar och ta sig an nya utmaningar, skapas genom en god arbetsmiljö, ett professionellt, långsiktigt kompetensförsörjningsarbete och en trygg ekonomi- och internkontroll.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till ett Stockholm som håller samman, med en stark och jämlik välfärd, genom att skapa goda planeringsförutsättningar för olika aktörer i hela staden. Genom en strategisk planering, med ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv, bidrar nämnden till ett Stockholm som kan möta stockholmarnas behov, både avseende förutsättningar i den fysiska miljön och utbudet av samhällsservice.

Med utgångspunkt i översiktsplanen, med dess fokusområden, mål och strategier, så medverkar nämnden till att skapa kvalitativa bostads- och utemiljöer för stockholmarna, överbygga barriärer i den fysiska miljön och stärka de strategiska sambanden i staden.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till att skapa förutsättningar för att barn och ungdomar kan ges jämlika uppväxtvillkor, tillgång till en trygg uppväxt och en rik fritid.

I nära samverkan med andra strävar nämnden efter en stadsutveckling som möjliggör trygga och goda boendemiljöer, förskolor, skolor, idrottsanläggningar och parker samt tillgång till fritidsverksamhet, kulturutbud och natur.

Stadsbyggnadsnämnden har en strukturerad och löpande samverkan med stadsdelsnämnderna, både i detaljplaneringen och i den strategiska planeringen. I planeringen fångas barns och ungdomars perspektiv upp för att de ska kunna påverka sin närmiljö. Under 2023 färdigställdes och nylanserades en guide till integrerat barnrättsperspektiv. Bland annat genom seminarier med deltagande från tjänstepersoner som ansvarar för stadsutvecklingsprocessen. Nämnden har också undersökt möjligheten att erhålla extern finansiering för en kunskapssammanställning från tidigare genomförda dialoger, men har inte kunnat finna lämpliga utlysningar eller motsvarande.

Genom olika kunskapsunderlag och verktyg, som exempelvis sociotopkartan, friyteanalyser och GIS-analyser, säkerställer nämnden kunskap om förutsättningarna i alla delar av staden. Som en del i arbetet med planeringsstrategin, som tas fram för första gången denna mandatperiod, så har nämnden deltagit i arbetet med en uppdatering av *Skillnadernas Stockholm* som bland annat analyserar levnadsförutsättningarna i olika delar av staden. Den uppdaterade analysen utgör ett underlag i arbetet med planeringsstrategin.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls helt

Analys

Planeringen av förskolor och skolor löper som en röd tråd genom både större stadsbyggnadsprojekt och kompletteringsprojekt, och bidrar på så vis till att nämnden kan nå verksamhetsområdesmålet.

Nämnden verkar för en strategisk placering av förskolor och skolor i syfte att överbrygga barriärer i staden. Inom detaljplaneringen och bygglovsgivningen kan nämnden möjliggöra och säkerställa goda skolmiljöer, ändamålsenliga skolbyggnader och kvalitativa friytor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna införa lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga yttorlekar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Stadsbyggnadsnämnden planerar staden med ändamålsenliga skolor och förskolor avseende placering, funktion och arkitektur

 Uppfylls helt

Analys

Genom deltagande i SAMS (Samordnad skolplanering i Stockholm) bidrar nämnden till stadens skolplanering utifrån en långsiktig prognos för det framtida skolbehovet. Genom samverkan skapas en gemensam bild av möjligheter och utmaningar för att tillgodose skolförsörjningen i staden. Under våren genomfördes områdesvisa möten, och som en del i en utveckling av samverkansformerna har behov av en översyn av "årshjulet" (mötesplanering för samordningsmöten) för SAMS-arbetet identifierats. Inför kommande år har årsplanen reviderats.

Lokaler för utbildning beaktas i ett tidigt skede av planeringsprocessen vilket ökar möjligheterna att skapa tillgång till goda skolmiljöer på lämpliga platser. Under 2023 fortsätter arbetet med att tillämpa framtagna verktyg och kunskapsunderlag, samtidigt som nämnden deltar i fortsatt utveckling av stadens gemensamma arbete med skolplaneringen. Arbetet för att utveckla samverkansformerna och utveckla processerna bedöms behöva

fortsätta 2024.

Stadsbyggnadsnämnden har deltagit i arbetet med att ta fram lekvärdesriktlinjer för förskole- och skolgårdar. Syftet är att säkerställa att barn i förskola och skola får tillgång till tillräckligt med rörelse och utevistelse under dagen. Stadsbyggnadsnämnden har deltagit på arbetsmöten under utbildningsförvaltningens ledning. Nämnden kan främst bidra med kunskap och underlag utifrån stadsbyggnadsperspektivet, exempelvis från arbetet med friyteanalyser och friytepotential, och en beredskap att delta i arbetet utifrån utbildningsnämndens behov.

Nämnden fortsätter alltså arbetet för att hantera verksamheter som bedrivs med tidsbegränsade lov, främst genom att upplysa och förebygga. Samverkan med utbildningsnämnden för att identifiera verksamheter har avslutats och nämnden har fokuserat på samverkan med exempelvis SISAB kring bygglovsfrågor kopplat till skolor och förskolor.

Under året har nämnden behandlat flera ärenden som syftar till att säkerställa försörjningen av samhällsfunktioner. Exempelvis har nämnden behandlat ärendet Nynäs 24 (2023- 04585) som syftar till att bekräfta och utveckla en skola i Liljeholmen, samtidigt som ett skyddsrum säkerställs för framtiden.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämndens arbete utgår från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023, där nämnden under perioden deltagit i arbetet inför programmets revidering. Nämnden bidrar till fullmäktiges mål genom att hantera ansökningar och bidrag utifrån lagen om bostadsanpassning för stadens räkning, samt deltar i stadövergripande samverkan för att säkerställa tillgång till bostäder för grupper som är i behov av särskilt stöd.

Nämndmål: 1.3.1 Stadsbyggnadsnämnden gör staden mer tillgänglig för alla på jämlika villkor

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till en tillgänglig stad på jämlika villkor genom att funktionshinderperspektivet genomsyrar verksamhetens arbete utifrån fyra inriktningar: 1) skapa lösningar med universell utformning, 2) åtgärda befintliga brister i tillgängligheten, 3) använda individuella stöd och lösningar, samt 4) förebygga och förhindra diskriminering.

Nämnden verkar för att stadens invånare, oavsett funktionsförmåga, har tillgång till och kan delta på lika villkor i samhällets gemenskap, med utgångspunkt i stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.

Nämnden bidrar främst inom programmets tredje fokusområde, som berör rätten att kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms inne- och utemiljöer samt att ha en fungerande bostad och garanteras säkerhet vid kris.

Genom samverkan med funktionshinderrådet ges nämnden också stöd i arbetet med att utforma staden på jämlika villkor och med en hög grad av tillgänglighet. Under andra halvan av 2024 har verksamheten påverkats av den pågående utvecklingen av funktionshinderrådets uppdrag och instruktioner. Under tredje tertiet har nämnden utarbetat en plan för att kunna etablera de nya arbetssätten under 2024.

I de fall tillgängligheten brister i befintliga byggnader, utifrån gällande lagstiftning, har tillsynsverksamheten i uppdrag att agera för att avhjälpa sådana brister. Inom plan- och bygglovsverksamheten skapar nämnden också förutsättningar att säkerställa att tillgänglighetskrav uppfylls vid ny- och ombyggnation, genom förhandskontrollen i samband med beslut om bygglov och startbesked. Under året har nämnden besvarat underremisser från kommunstyrelsen av flera föreskriftsförslag från Boverket. Bland annat *Förslag till föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för person med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnaden* och *Förslag till föreskrifter och krav på tomter m m*. Förslagen syftar till teknik- och materialneutrala funktionskrav i genomförandeskedet, samt innebär en förflyttning av tyngdpunkten från förhandskontroll till efterhandskontroll. Det bedöms komma att påverka både arbetssätt, kompetensbehov och finansieringsförutsättningar inom hela bygglovsområdet.

Genom bostadsanpassningsbidrag kan människor med behov av stöd utföra åtgärder i hemmet som underlättar deras vardag. Bidragsgivningen sker utifrån lagen om bostadsanpassning och nämnden följer i det arbetet gällande regler och etablerad rättspraxis. I arbetet med bostadsanpassning är behoven ofta brådskande, vilket innebär att en kort handläggningstid är viktig för att möta den sökandes behov. Under årets andra och tredje tertial har nämnden arbetat aktivt och målmedvetet för att uppnå målen kopplat till handläggningstid, och ansträngningarna har gett önskat resultat.

Samtidigt har nämnden 2023 överskridit budget avseende bidragsutbetalningar. Lagen om Bostadsanpassning är en rättighetslagstiftning. Medel för anpassning av bostaden ska utbetalas när kriterierna uppfylls, utifrån aktuell lagstiftning och rättspraxis. Medel för utbetalning av bidraget, i motsats till kostnader för administration av bidraget, särredovisas i stadsbyggnadsnämndens budget och uppföljning. Under ett antal år sjönk medelsbehovet för utbetalningar och ramen anpassades därefter. 2023 överskreds dock budgeten med 9,8 mkr. Stadsbyggnadsnämnden har identifierat två huvudsakliga orsaker. Den första orsaken är att vanligt förekommande anpassningar har fördyrats till följd av implementeringen av EU-direktiv med riktlinjer för säkerhet kring dörrautomatik och hissar. Den andra orsaken är att både anpassning till nytt regelverk från 2018, pandemin, samt brist på vissa materiel (exempelvis halvledare), minskade mängden ansökningar och/eller förlängde handläggningstider under en period. Tyvärr finns inte en analys av hur kostnadsökningarna i samhället kommer att påverka just bostadsanpassningskostnaderna, bland annat eftersom bristsituationerna som uppkom under pandemin också påverkade priserna. Nämnden avser följa utvecklingen och fördjupa analyserna av hur berörda marknader utvecklas för att

klargöra om det också kan utgöra en tredje orsak till att utbetalningarna överskrider budget.

Stadsbyggnadsnämnden deltar också fortsatt i den stadsövergripande samverkan, under socialnämndens ledning, som syftar till att stärka stadens strategiska arbete för att tillgodose behovet av omsorgsboenden utifrån LSS och SoL. Nämnden deltar bland annat i framtagandet av den boendeplan som ska specificera och analysera behoven i staden.

Stadsbyggnadsnämnden har en omfattande hantering av publik information genom dokument. Nämnden arbetar utifrån stadens övergripande ambition att all kommunikation ska vara enkel, tydlig och begriplig. Informationen ska vara enkel att hitta, vara tillgänglighetsanpassad och så långt det är möjligt ha användarvänliga gränssnitt. Under årets första tertial slutfördes ett utredningsprojekt avseende kontorets digitala tillgänglighetsanpassning, vilken utgör en del av nämndens aktivitet inom området. Resultatet innebär bland annat att information på kontorets intranät och aktuella e-utbildningar har justerats successivt. En implementering pågår löpande, då verksamheterna arbetar med att anpassa information och dokument. Stadsbyggnadsnämnden avropar vid behov stöd från Servicenämnden.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Arsmål	KF:s årsmål	Period
●	Andel beslut om bostadsanpassningsbidrag inom 3 månader	80,1 %			64,2 %	80 %		VB 2023
●	Handläggningstid bostadsanpassningsbidrag (medelvärde)	43 dagar			76 dagar	62 dagar		VB 2023
●	Kundernas nöjdhet med bostadsanpassningen	90			89	90 %		2023

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Genomför projekt för digital tillgänglighet	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

● Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden utgår från stadens strategi för en äldrevänlig stad i sitt löpande arbete, där inkludering av ett äldreperspektiv i strategiska vägledningar och policydokument utgör en viktig del.

I planeringen eftersträvar nämnden förutsättningar för goda offentliga miljöer som är tillgängliga och upplevs trygga för boende och besökare. Genom detaljplaneringen möjliggörs bostäder för äldre. Arbetet för levande stadsmiljöer i hela staden, bland annat genom levande bottenvåningar och fungerande lokala centrum, skapar bättre förutsättningar för närservice i hela staden. Genom samverkan med övriga nämnder och bolag bidrar nämnden också till att

möjliggöra samhällsservice i hela staden. Under 2023 genomfördes en workshop om livsmedelsetableringar i samarbete med Stockholm Business Region, Fastighetsägarna samt branschföreträdare.

Behovet av seniorbostäder har också kartlagts under året, liksom pågående planering. Arbetet fortsätter under 2024. Behovet kommer också att beaktas i kommande arbete med stadens riktlinjer för bostadsförsörjningen samt boendeplanen för äldre.

Under året har nämnden behandlat flera ärenden som bidrar till att tillskapa bostäder för äldre. Exempelvis har nämnden behandlat ärendet Julpsalmen 4 (2023-01201) i Liseberg, som bland annat syftar till att tillskapa 50 seniorbostäder och 90 bostäder i vård- och omsorgsboende.

Genom bostadsförsörjningen, bostadsanpassningsbidraget, en tillgänglig offentlig miljö och tillgängliga inomhusmiljöer, bidrar nämnden till en stad som är bra att åldras i. Förutsättningar för lokal grönska skapar förutsättningar för attraktiva platser att vistas på, liksom skydd mot värme och buller, utan att personer måste transportera sig långa sträckor.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Med utgångspunkt i översiktsplanen skapar stadsbyggnadsnämnden förutsättningar för en stad med ändamålsenliga idrottsytor och ett rikt utbud av kultur och evenemang. Det löpande arbetet sker i nära samverkan med bland annat kulturnämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna. Genom både planverksamheten och bygglovsgivningen bidrar nämnden till att möjliggöra tillfällig arkitektur och tillfälliga verksamheter för idrott, kulturändamål och ett levande nattliv.

Genom en strategisk planering av ytor och byggnader för idrott och aktiviteter skapar stadsbyggnadsnämnden förutsättningar för ett rikt idrottsliv för stockholmare. Arbetet sker i nära samverkan med berörda nämnder och bolag inom staden, samt med privata och lokala aktörer i stadens olika delar.

Stadsbyggnadsnämnden bidrar även, i samverkan med kulturnämnden och övriga berörda, i genomförandet av stadens kulturstrategiska program. Genom planer med generösa användningsbestämmelser möjliggör nämnden för kulturverksamheter i fler lokaler.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska i samarbete med exploateringsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och relevanta aktörer verksam i området fortsätta arbetet med en permanent kulturpark med fokus på graffiti i Snösätra	2023-01-01	2023-12-31	
  Idrottsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden ta fram förslag på förbättrad samordning för den strategiska planeringen av idrottsytor	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholms hem se över stadens strategi för gatukonst och muralmålningar bland annat med mer fokus på förutsättningar för eget skapande genom till exempel öppna väggar	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheterna att identifiera zoner i områden utan bostäder där högre ljudnivåer kan tillåtas för ett levande nattliv	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 1.5.1 Stadsbyggnadsnämnden planerar staden med ändamålsenliga idrottsytor och förutsättningar för kultur och evenemang

 Uppfylls helt

Analys

Under 2023 har nämnden tillsammans med andra nämnder och bolag i staden medverkat i flera samarbetsprojekt i syfte att utveckla utbudet av både idrott, kultur och evenemang.

Under ledning av idrottsnämnden, och i samarbete med flera andra nämnder, har nämnden under perioden medverkat i arbetet med att ta fram förslag på förbättrad samordning för den strategiska planeringen av idrottsytor. Arbetssätt för samverkan har utvecklats. Under året genomfördes strategiska samverkansmöten med idrottsförvaltningen, något som bland annat resulterat i strukturerade kunskapsunderlag. Kunskapen används sedan i områdesplanering och i samverkan i enskilda projekt där det är relevant.

Av särskild vikt är den samordnade planeringen där utbildningsnämnden och idrottsnämnden deltar för samplanering av idrottsinvesteringar och skolutbyggnad. Nämnden bidrar bland annat med analys av behov och kunskap om lokala planeringsförutsättningar i den fysiska miljön.

Stadsbyggnadsnämnden är representerad i, och deltar aktivt i, arbetet med den permanenta kulturparken i Snösätra under ledning av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Under 2023 har arbetet drivits vidare, under samordning av stadsdelsnämnden. I arbetet bidrar nämnden med kompetenser inom både bygglov och detaljplanering. Ett antal olika aktiviteter har genomförts och arbetsgruppens slutsats är att det krävs en viss tid av utprovande av olika koncept för att kunna hitta en förvaltningsmodell som fungerar och är hållbar över tid.

Nämnden har ett positivt förhållningssätt till att möjliggöra tillfällig arkitektur, vilket kan vara av stor betydelse för kultur- och evenemangsverksamheten i staden. Tillfällig arkitektur kan tillföra stadsvärden, sociala värden och ökad trygghet i stadsutvecklingsområden som inväntar genomförande eller som genomförs etappvis. Nämnden samverkar kontinuerligt med kulturnämndens strategiska funktion och kulturlotsar för att, där det är möjligt, möjliggöra aktiviteter. Under tredje tertialet inleddes en mötesserie, under kommunstyrelsens samordning, med berörda nämnder och bolag inom staden. Syftet är att förstärka den operativa samverkan ytterligare.

Under året har nämnden deltagit i ett arbete, under kulturnämndens ledning, med att se över stadens strategi för gatukonst och muralmålningar, bland annat med mer fokus på förutsättningar för eget skapande. Stadsbyggnadsnämnden berörs främst genom bygglovsverksamheten. Kulturnämnden avser fortsätta arbetet inom sin ordinarie verksamhet.

Stadsbyggnadsnämnden har i uppdrag att tillsammans med exploateringsnämnden, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheterna att identifiera zoner i områden utan bostäder där högre ljudnivåer kan tillåtas för ett levande nattliv. Arbetet har löpt på som planerat och projektet har löpt på enligt tidplanen.

Ett område där nämnden har arbetat aktivt utifrån målsättningen att möjliggöra nattliv, kultur och evenemang är Slakthusområdet. Med utgångspunkt i Stockholms stads strategi för nattklubbar och livescener samt vägledningen kring buller från musikverksamheter har nämnden i planprocessen vidtagit flera åtgärder som ska gynna utvecklingen. Däribland att beakta höjder i bottenvåningar för att möjliggöra framtida behov av ytterligare isolering, möjlighet till en "tyst sida" för bostäder för att minska konflikter med boenden samt genom att beakta placering av entréer, uteservering och lastningsområden. Nämnden har även arbetat aktivt med att sprida kunskap kring förutsättningar för både fastighetsägare och verksamhetsutövare i området.

Nämnden har också under året lämnat sina synpunkter i den stadsinterna remissen gällande förslag till strategi för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande av stadens spontanidrottsytor.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till målet om ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning genom att planera staden så att stadsutvecklingen kan minska klimatpåverkan. Det sker bland annat genom att nämnden planerar staden med förutsättningar för en väl fungerande kollektivtrafik som möjliggör ett minskat bilberoende, samt genom medverkan i arbetet med att främja hållbart byggande och cirkularitet som minskar klimatbelastningen i bygg- och anläggningssektorn.

Nämnden planerar för robusta strukturer som är anpassade för att möta effekter av klimatförändringar. Nämnden planerar för robusta ekologiska strukturer, bereder reservatsbildningar samt beaktar spridningssamband och viktiga biotoper. Nämnden planerar också för att minska belastningen på stadens luft och vattendrag.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

● Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden planerar staden med utgångspunkt i att klimatpåverkan från biltrafiken ska minskas och för att möjliggöra klimatvänlig infrastruktur. Nämnden bidrar exempelvis genom att möjliggöra ny, klimatvänligare infrastruktur för energiproduktion, resande och andra transporter.

Genom samverkan underlättar nämnden implementering av klimatvänlig teknik och utveckling av klimatvänliga sätt att möta människors olika behov i staden.

Nämnden vidtog tidigare under året vissa åtgärder för att minska elförbrukning, framförallt genom internkommunikation för att medvetandegöra och involvera medarbetare i åtgärder för minskad elanvändning i arbetsvardagen. Nämndens policydokument är utformade för att minimera verksamhetens klimatpåverkan, exempelvis avseende tjänsteresor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Arsmål	KF:s årsmål	Period
● Minskning av CO2e till 2023					3 000 CO2e	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Exploateringsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholms hem AB utreda gränsvärden för klimatbelastning vid nybyggnation	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden ta fram en strategi för att främja hållbart byggande i trä eller andra material med motsvarande eller bättre klimatprestanda och byggtakt	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB, Stockholms hem AB och SISAB ta fram en strategi för klimatneutral bygg- och anläggningssektor	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk samt tillse att relevanta ersättningsytor ordnas så som bad- och båtplats. En oberoende granskare ska tillsättas för att följa arbetet under genomförandeprocessen, och rapportera till staden hur arbetet fortlöper ur miljö- och klimatsynpunkt med särskilt fokus på dricksvattenförsörjningen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.1.1 Stadsbyggnadsnämnden verkar för ett klimatsmart och fossilfritt Stockholm

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till målet genom aktiv samverkan och beaktande av stadens klimatomål i de avvägningar som görs inom myndighetsutövningen och den egna verksamheten.

Stadsbyggnadsnämndens arbete utgår ifrån stadens översiktsplan, klimathandlingsplan och miljöprogram. I den planerade markanvändningen möjliggör nämnden för en transporteffektiv bebyggelsestruktur med ny bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen som bidrar till att det finns flera funktioner och en blandning av dag- och nattbefolkning i alla stadsdelar. Nämnden bidrar också aktivt till den pågående utbyggnaden av spårtrafik i staden och regionen. Genom planering av bostäder och arbetsplatser i kollektivtrafiknära lägen så verkar nämnden för genomförandet av klimathandlingsplanen och sitt beting för minskade koldioxidutsläpp. Stadsbyggnadsnämnden bedömer att nämndens mål uppnås, och årsmålet följs upp genom kontorets GIS-analyser.

Nämnden samverkar med flera nämnder och styrelser i staden för att uppnå de egna målen och bidra till stadens mål. Det gäller både andra nämnder som deltar i stadens planering, men också nämnder och styrelser som har i uppdrag att genomföra och driva verksamheter i staden. Som en del i arbetet med planeringsstrategin har nämnden, i syfte att kunna beakta stadens arbete för att minska utsläppen från transportsektorn, samverkat med trafiknämnden.

Nämnden bidrar inom samverkan bland annat med kunskap om myndighetsutövningen inom plan- och bygglovsverksamheten, samt aktiviteter kopplat till den löpande planeringen. Under 2023 har nämnden bland annat bidragit i exploateringsnämndens arbete med att utreda gränsvärden för klimatbelastning vid nybyggnation. Utredningen har genomförts och stadsbyggnadsnämnden har deltagit i en arbetsgrupp samt besvarat en remiss. Exploateringsnämnden driver fortsatt arbetet för att få till stånd beslutade gränsvärden 2024. Inom ramen för arbetet med gränsvärden har exploateringsnämnden, i samarbete med stadsbyggnadsnämnden, tagit fram erforderliga kunskapsunderlag rörande hållbart byggande i trä och andra material med motsvarande eller bättre klimatprestanda. Arbetet med gränsvärden kommer också att utgöra det kraftfullaste strategiska åtgärden för att främja hållbart byggande. Ett positivt förhållningssätt till trähusbebyggelse och förnyelsebara byggmaterial är en utgångspunkt för stadsbyggnadsnämnden och rutiner och förhållningssätt utvecklas kontinuerligt utifrån erfarenheterna.

Nämnden har under 2023 fortsatt deltagit i elektrifieringspakten. Nämnden har också förberett deltagande i arbetet med en strategi för en klimatneutral bygg- och anläggningssektor under kommunstyrelsens samordning, som sedan blivit en del av stadens arbete med en ny klimathandlingsplan.

I syfte att utveckla stadens energiinfrastruktur deltar nämnden, under kommunstyrelsens ledning, i stadens samlade arbete för att möjliggöra uppförandet av ett nytt kraftvärmeverk i Lövsta, vilket är ett av staden prioriterat klimat- och hållbarhetsprojekt av regional betydelse.

Nämnden bidrar främst med kompetens från planeringsverksamheten. Stockholm Exergi AB har ansökt om tillstånd till uppförande och drift av energianläggning och hamn med mera i Lövsta. Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt beslutade i november 2022 att inte ge tillstånd. Stockholm Exergi AB överklagade i december 2022 domen till Mark- och miljööverdomstolen, som har meddelat prövningstillstånd i målet. Kommunstyrelsen har i juni 2023 lämnat ett skriftligt yttrande till domstolen, i vilket vikten av att anläggningen kommer till stånd framförs.

Nämnden möjliggör också lokal småskalig energiproduktion genom bygglovgivning. Under året har ca 200 ärenden om solcellsanläggningar bifallits av nämnden, varav ca 25 % i nämnden och 75 % genom delegationsbeslut. Som stöd i bygglovgivning används nämndens nyligen beslutade vägledning.

Nämnden följer den egna policyn för resor, som syftar till att minimera klimatbelastningen, och följer stadens översyn av de centrala riktlinjerna.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden projektleder och möjliggör stadens inrättande av naturreservat och biotopskyddsområden enligt miljöbalken. Med ändamålsenliga kunskapsunderlag värnar nämnden om grönstruktur, gröna samband och ekologiska värden i planeringen. Ekosystemtjänster är en del av stadens utveckling och nämnden deltar aktivt i stadens klimatanpassningsarbete.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden inrätta ett naturreservat i Kyrkhamn/Riddersvik	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna med syfte att inrätta naturreservat i Fagersjöskogen. I samband med det ska staden ta ett samlat grepp på visionsarbetet Rågsveds Allé och starta ett visionsarbete om stadsutvecklingen i Fagersjö. Arbetet ska syfta till att undersöka förutsättningarna för att nya pendeltågsstationer i Fagersjö och Rågsved samt bygga nya bostäder	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd och Farsta stadsdelsnämnd utreda förutsättningarna, med syfte att inrätta naturreservat, i Ålstensskogen/Storskogen och Majroskogen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Stadsbyggnadsnämnden bidrar till Stockholms klimatanpassning och ger förutsättningar för en ökad biologisk mångfald

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till målen för stadens klimatanpassningsarbete, med utgångspunkt i stadens handlingsplan. Det sker genom aktiv samverkan, utveckling av planeringsunderlag samt genomförande av de åtgärder som nämnden har rådighet över. Nämnden utgår i sin planering från stadens strategier för grön- och blåstrukturen, genomför beslutade reservatsbildningar och utreder förutsättningarna för nya reservat, i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag och miljöbalken.

Nämnden planerar staden med utgångspunkt i översiktsplanens analys av grönstrukturen och gröna samband, tillgängliga planeringsunderlag och utifrån riktlinjer i *Grönare Stockholm*, som är en satsning för att utveckla gröna värden i staden. Alla planeringsprojekt beaktar ekologiska värden och staden arbetar systematiskt med ekologisk kompensation och ekosystemtjänster utifrån framtagna kunskapsunderlag och verktyg.

Nämnden har under perioden arbetat vidare med ett förslag till naturreservatsbildning för Kyrkhamn/Riddersvik. Arbetet sker i samverkan med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Underliggande analyser har slutförts under våren och återstående utredningar, såsom inventeringar mm, beställningsunderlag för skötselplan samt beslutsdokument, har genomförts under hösten.

Utredningar avseende förutsättningar för naturreservat i Ålstensskogen/Storskogen och Fagersjöskogen drivs vidare. Projektdirektiv för arbetet med en utredning av möjlig reservatsbildning i Majroskogen har fastställts under året.

Visionsarbetet för stadsutveckling i Fagersjö och för Rågsveds Allé drivs vidare och sker samordnat med utredningen om förutsättningar för reservatsbildning i Fagersjöskogen. Arbetet sker i samverkan med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden. En utgångspunkt i arbetet är att utreda förutsättningarna för nya pendeltågsstationer i Fagersjö och/eller Rågsved, vilket skulle stärka kollektivtrafiken i Stockholm, skapa nya samband i staden och bidra till att minska klimat- och miljöbelastningen.

Nämnden projektleder inrättandet av biotopskyddsområden i enlighet med budgetuppdraget. Stadens bostadsförsörjning och genomförandeförutsättningarna för planerad viktig infrastruktur ska där beaktas. Arbetet sker i samverkan med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden och samordnas sedan andra tertialet av en styrgrupp. Tre av fem områden är initierade under 2023. De första politiska besluten väntas bli aktuella under första kvartalet 2024. Under 2023 inledde staden också ett arbete för att revidera nämndens reglemente utifrån uppdragen.

Nämnden har deltagit i kommunstyrelsens arbete med att identifiera samhällsviktig verksamhet i staden och samordna stadens klimatanpassningsarbete. En fördjupad risk- och sårbarhetsanalys för prioriterade riskområden för skyfall tas fram, med utgångspunkt i nytt

kartmaterial som tillgängliggjorts under hösten och implementeras i nämndens strategiska kartdatabas. Nämnden följer också Stockholm Vatten och Avfalls (SVOA) arbete med vattentjänstplan och deltog i samrådet under hösten. Ett utkast till förvaltningsgemensamt handläggarstöd för hantering av skyfall har färdigställts. En e-utbildning i stadens skyfallsverktyg initierades under andra tertialet i samverkan tillsammans med övriga berörda förvaltningar. Utbildningarna genomförs 2024.

Nämndens arbete med kartmaterial som visar stadens styrkor och sårbarheter vid värmebölja och analyser av krontäckningsgrad har påbörjats och färdigställs under 2024.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämndens planering utgår ifrån att ny bebyggelse ska planeras i kollektivtrafikhöga lägen och i områden där ny kollektivtrafik tillskapas. Nämnden deltar aktivt i arbetet med att utveckla kollektivtrafiksystemet och planeringen utgår från stadens översiktsplan och framkomlighetsstrategi, som utöver en ökad framkomlighet ska främja minskade utsläpp av växthusgaser. Nämnden bidrar i stadens arbete med att främja hållbara mobilitetstjänster och att integrera detta i planeringsperspektivet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och trafikhälsömynden utvärdera och revidera de gröna parkeringstalen i syfte att göra det mer attraktivt med hållbara mobilitetstjänster så som elbilpooler före parkeringsplatser vid nybyggnation	2023-01-01	2023-12-31	
  Exploateringsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och trafikhälsömynden verka för byggandet av bussterminaler vid Brommaplan och Gullmarsplan så att dessa projekt med Region Stockholm som huvudman kan sättas igång mellan åren 2025-2027	2023-01-01	2023-12-31	
  Stockholms Stads Parkerings AB ska i samarbete med exploateringsnämnden och i samråd med stadsbyggnadsnämnden utreda att tillämpa p-köp även vid förtätning	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.3.1 Stadsbyggnadsnämnden planerar för ett hållbart transportsystem med en väl utbyggd kollektivtrafik

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden deltar i samverkan kring alla större infrastrukturprojekt i staden, där utvecklingen av kollektivtrafiksystemet spelar en central roll för ett hållbart transportsystem. Nämnden bidrar aktivt till målet om att ett väl utbyggt kollektivtrafiksystem ska öka tillgängligheten i staden, minska bilanvändandet och bidra till stadens klimatmål. Nämnden

utgår i sin planering från stadens framkomlighetsstrategi och riktlinjer för parkering.

Nämnden har arbetat med implementering av *Framkomlighetsstrategin*, som fastställdes av kommunfullmäktige under 2022. En utgångspunkt är att strategin ska utgöra en grund för nämndens arbete och dess samverkan med andra genom planeringsprocessen.

Stadsbyggnadsnämnden deltar aktivt i den pågående, omfattande utvecklingen av Stockholms kollektivtrafiksystem. Kollektivtrafiken och stadsstrukturen ska samplaneras och samverka för att stödja klimatsmarta resmönster. Trafiksystemet har också en viktig funktion för att hålla samman staden samt påverkar hur staden upplevs av boende och besökare.

Under året har nämnden behandlat flera ärenden som syftar till att utveckla och stärka transportsystemet. Exempelvis har nämnden behandlat start-PM för ny depå för tunnelbanelinjen Fridhemsplan-Älvsjö i Älvsjö/Västberga (2023-13992).

Nämnden bidrar till ett förstärkt kollektivtrafiksystem genom att medverka i utbyggnaden av nödvändiga spår och planera för ett smart transportsystem i staden, men också genom att integrera förutsättningarna för väl fungerande bussterminaler och godshantering i planeringen. Under perioden har nämnden exempelvis verkat för bussterminaler i samverkan med övriga berörda nämnder samt regionen, bland annat utifrån målsättningen att etablera sådana vid Gullmarsplan och Brommaplan. Under året har nämnden också slutfört arbetet med Program för Vinsta, där möjligheten till en bussterminal finns beaktad i programmet i det fall regionen bedömer att en sådan är motiverad.

Genom deltagande i elektrifieringspakten och i stadens arbete med att utveckla en samordnad godshantering bidrar nämnden också till minskade utsläpp från godstrafik.

Stadsbyggnadsnämnden har deltagit i arbetet, som leds av trafikinämnden och som har varit mycket aktivt under andra halvan av 2023.

Nämnden medverkar också, i samverkan med exploateringsnämnden och trafikinämnden, i utvärderingen och revideringen av stadens riktlinjer för gröna och projektspecifika parkeringstal. Parallellt med detta har nämnden deltagit i det pågående arbetet med att ta fram en ny parkeringsplan, med en strategisk inriktning för all bilparkering inom stadens geografi. Under hösten har det framkommit behov av ytterligare utredningar som underlag, vilket har gjort att projektet slutdatum har skjutits till nästkommande år. Stadsbyggnadsnämnden kommer fortsatt att bidra till genomförandet av detta uppdrag under 2024.

Stadens arbete med att utreda parkeringsköp har varit aktivt under året. I dialog mellan exploateringsnämnden och Stockholm Stads Parkerings AB har flera förtätningsprojekt analyserats. Planer finns nu för parkeringsköp i ett antal sådana. Både i innerstaden (Högalid) och i ytterstaden (Råcksta). Arbetet med aktiviteten har samordnats med övriga parkeringsrelaterade uppdrag som ska behandlas under 2024.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till renare vatten och giftfria miljöer genom att delta i stadens gemensamma arbete med lokala åtgärdsprogram för en god vattenstatus. Under 2021 och 2022 beslutades om ett stort antal lokala åtgärdsprogram (LÅP) av de nämnder som deltar i arbetet. Framtagande av ytterligare program har fortsatt under 2023. Hittills har 17 av 21 planerade LÅP:ar godkänts av berörda nämnder och ytterligare LÅP:ar väntas kunna behandlas av nämnden i närtid. Under tredje tertialet 2023 behandlade nämnden *Lokalt åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström*.

I samband med att åtgärdsprogrammen fastställs sprider nämnden också kunskap om programmens funktion och deras betydelse för planeringen, vilket är en förutsättning för deras genomförande. Under året har nämnden arbetat för att kunna tillgängliggöra våtmarker som kartmaterial i nämndens kartdatabas.

Nämnden har också under året, genom sitt deltagande i stadens dagvattengrupp, medverkat i samverkansmöten med länsstyrelsen kring lokala åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormen för vatten och dagvatten.

Nämnden skapar förutsättningar för urbana miljöer som är attraktiva platser att vistas på. Förutom att i planeringen möjliggöra skydd mot värme och motverka föroreningar av vatten, så bidrar nämnden till att motverka hälso- och miljöstörningar från buller. Bland annat genom att möjliggöra kapacitetsstark kollektivtrafik, säkerställa tillgång till miljöer med låga bullernivåer samt aktivt bidra i stadsgemensamt arbete där bullerfrågorna aktualiseras. Nämnden utgår också, där det är tillämpligt, från stadens kemikalieplan i sitt arbete.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till målet genom en effektiv och innovativ verksamhet med god budgethållning och internkontroll. Nämnden bedriver en verksamhet med en hög servicenivå och ett gott bemötande i ständig utveckling.

I stadsutvecklingen bidrar nämnden, med utgångspunkt i översiktsplanens mål och strategier, till förutsättningar för bostadsbyggande, fler arbetsplatser och en utveckling av hela staden. I stadsutvecklingen möjliggör nämnden deltagande och dialog, samt beaktar barnrättsperspektivet och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Nämnden skapar förutsättningar för en stad med kvalitativa offentliga rum, med trygga

stadsmiljöer, en mångfald av bostäder, bostäder för olika målgrupper och bostäder som alla kan efterfråga. Nämnden bedriver fortsatt ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete, bland annat för att vårda arbetsgivarvarumärket och för att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Uppfylls delvis

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till en god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunallagen. Nämnden har ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv och hållbara finanser med en god budgetföljsamhet och prognossäkerhet.

Nämnden bidrar till måloppfyllelse genom att interna processer och produkter för interna och externa kunder utvecklas kontinuerligt. Nämnden följer både omvärldsförändringar och konjunkturutveckling, liksom utvecklingen inom branschen, för att kunna anpassa verksamheten och möta nya behov när de uppstår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	103,1 %			94,3 %	100 %	100 %	VB 2023
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	103,1 %			94,3 %	100 %	100 %	VB 2023
  Nämndens prognossäkerhet T2	1 %			0 %	+/- 1 %	+/- 1 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och SISAB utreda verktygen för att vid renovering av skolutbyggnad eller uppförandet av en ny skola genomföra relevanta konsekvensanalyser för bidra till att motverka skolsegregationen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.1.1 Stadsbyggnadsnämnden har ändamålsenliga system och effektiva externa och interna processer

Uppfylls delvis

Analys

Branschen har under 2023 påverkats kraftigt av stigande kostnader och fallande efterfrågan på bostadsrättsmarknaden, något som har förändrat förutsättningarna för alla verksamheter i alla skeden av stadsutvecklingsprocessen. Nämnden för en kontinuerlig dialog med nämnder och

bolag inom staden, länsstyrelsen samt med branschaktörer, i syfte att identifiera åtgärder för att främja effektiva processer och samsyn.

Under inledningen av 2023 inleddes, i samverkan med berörda nämnder och kommunstyrelsen, en förstudie rörande möjligheten att genomföra en etablering av en ny geodataplattform gemensamt med övriga tekniska nämnder. En stadsgemensam lösning är ett beslut som är avhängigt kommunstyrelsens ställningstagande samt kräver en aktiv medverkan från de berörda tekniska nämnderna. Samverkan är därför central. Stadsbyggnadsnämnden ser stora fördelar med en gemensam plattform i staden, med tillhörande funktioner för bearbetning, lagring och delning av fakta- och planeringsunderlag. Det skulle kunna innebära en stor kvalitets- och effektivitetsvinst då nämnden samverkar intensivt med andra nämnder och bolag i utvecklingen av staden. En gemensam infrastruktur, tillsammans med de funktionella verksamhetsspecifika system som krävs i berörda nämnders verksamhet, kan skapa förutsättning för en god och effektiv geodatahantering i Stockholms stad. Arbetet leds av stadsledningskontoret och bedöms fortsätta under 2024.

Under 2023 har nämnden tecknat avtal och anslutit sig till det statliga Lantmäteriets nationella geodataplattform. Kommuner är enligt lag skyldiga att tillhandahålla nya detaljplaner som påbörjats från 1 januari 2022 digitalt, vilket kan ske via den nationella plattformen. Anslutning är frivillig, men nämnden måste annars utveckla andra sätt att tillhandahålla de datamängder som man är skyldig att tillhandahålla enligt EU:s Inspire-direktivs implementering i Sverige. Under tredje tertialet 2023 levererades den första digitala planen till nationella geodataplattformen.

EU:s Öppna data-direktiv trädde i kraft den 17 juli 2019 och den 1 augusti 2022 implementerades det i Sverige genom lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data. Vid årsskiftet fattade EU-kommissionen beslut om ett tillägg till Öppna data-direktivet som innebär att datamängder som är särskilt värdefulla för samhället ska tillhandahållas utan avgift och helst som öppna data. Kommunerna kan, genom kommunfullmäktigebeslut, besluta om undantag för viss tid. Under tredje tertialet fattade kommunfullmäktige beslut om undantag fram till den 9 februari 2025. Nämnden har under 2023, i dialog med kommunstyrelsen, arbetat med analys av ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser av både vad som sker när Lantmäteriet implementerar tillägget till Öppna data-direktivet och då nuvarande ABT-avtal med Lantmäteriet upphör att gälla.

En utveckling av ett nytt handläggningssystem för lantmåteriförrättningar pågår inom det statliga Lantmäteriet. Det kommer att leda till att det nuvarande systemet, "Trossen", som också använts av de kommunala lantmåterimyndigheterna kommer att bytas ut. Det är idag osäkert om de kommunala lantmåterimyndigheterna (KLM) kommer att kunna använda det nya systemet för sin handläggning, bland annat av konkurrensrättsliga skäl. Med anledning av det har ett antal KLM påbörjat ett arbete för att kunna utveckla ett eget system om ett sådant behov uppstår. Huvudambitionen för styrgruppen, där ett antal kommuner, SKR samt Lantmäteriet ingår, är att samtliga myndigheter ska kunna använda det nya systemet. Med anledning av den rådande situationen har Lantmäteriet och SKR tagit fram en gemensam promemoria med ambitionen att tillskriva regeringen om situationen och föreslå åtgärder som

kan vidtas. Under 2024 kommer det sannolikt att bli aktuellt för nämnden att ta ställning till vilket system som Stockholms KLM ska använda i framtiden.

Nämndens tillsynsverksamhet fyller en viktig funktion i samhället när det gäller en trygghetsskapande regelefterlevnad. Tillsynsverksamhet utifrån PBL är inte avgiftsfinansierad. I takt med att aktiviteten i branschen har ökat har också ärendeinflödet ökat och nämnden har inte kunnat hålla jämna steg med ärendeinflödet. Kommunfullmäktige beslutade därför om en 30 månaders satsning med ett extra anslag, med målet att säkerställa att alla ärenden kan hanteras skyndsamt. I enlighet med fullmäktiges beslut har stadsbyggnadsnämnden fortsatt genomförandet utifrån projektplanen. Målsättningen är att efter projektets avslutande både ha kommit ikapp i ärendehandläggningen och att ha etablerat en strategi som lägger grunden för en verksamhet i långsiktig balans. Tillsynsverksamheten är sedan 10 januari 2022 organiserad i två handläggningsteam som arbetar parallellt under projekttiden. Ett tillsynsteam arbetar med inkommande ärenden, medan ett projektteam arbetar med ärenden inkomna fram till det att projektet startades. Projektet arbetar utifrån en fastställd budget i en projektorganisation. Målet har varit att tillsynsteamet ska kunna fokusera på det aktuella inflödet, medan projektteamet ska arbeta med att nå projektets mål vilket är att fatta ett huvudbeslut i samtliga öppna ärenden som inkommit före 2022. Avseende de två indikatorer som finns kopplade till satsningen uppnås och överträffas årsmålet avseende första beslut i tillsynsärenden. Målet avseende antal fördelade tillsynsärenden nås dock ej. Orsaken bedöms bland annat vara att bemanningssituationen har gjort att många ärenden behövt omfördelas under 2023, något som i sin tur innebär att personalresurser krävs för att sätta sig in i pågående ärenden. Samtidigt innebär det pågående projektet att allt fler ärenden är under handläggning. Dessa måste sedan fortsätta handläggas och över tid minskar då möjligheten att fördela nya ärenden i lika hög takt som tidigare. Även om målen inte uppnås fullt ut så är det glädjande att nämndens negativa ärendebalans har kunnat minskas kraftigt. Nämnden prioriterar alltid aktivt, och exempelvis prioriteras ärenden som rör liv och hälsa. Då kan vissa ärenden tyvärr få en betydligt längre väntetid. Tack vare projektet har nu ärendebalansens längsta väntetid kunnat minskas med 70 %.

Inom bygglovsområdet och bostadsanpassningsverksamheten arbetar nämnden fortsatt med digitalisering som ett led i verksamhetsutvecklingen. Inom bygglovsverksamheten vid bifallsbeslut inom bostadsanpassningsverksamheten har användning av en meddelandeväxel använts i ett försök under året. Försöket är driftsatt och har potential att både bidra till servicen och minska kostnaderna i verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal första beslut i tillsynsärenden	487			520	300		VB 2023
 Fördelade tillsynsärenden	406			936	600		VB 2023
Analys Årsmålet nåddes inte till följd av att bemanningssituationen gjort att många ärendet behövt omfördelas under året, samtidigt som tillsynssatsningen gjort att en stor mängd ärenden påbörjats och behöver handläggas aktivt. Möjligheten att fördela nya ärenden har därför begränsats.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utarbeta strategi och uppföljning för tillsynsverksamheten efter tillsynsprojektets avslut	2023-01-01	2024-08-31	

Nämndmål: 3.1.2 Stadsbyggnadsnämnden kvalitetssäkrar och utvecklar stadens produktion och användning av geodata för stadsutvecklingen

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden säkerställer och utvecklar förvaltningen av stadens grundläggande geodata. Nämnden prövar och utvecklar strategier för att utnyttja ny teknik och nya metoder inom området, samt för att tillvarata nya möjligheter till nytta för användarna.

Under året har samverkan med trafikkontoret utvecklats. Syftet har bland annat varit att snabbare identifiera förändringar i den fysiska miljön så att grundläggande geodata kan uppdateras snabbare. En rutin har etablerats utifrån en ny metod som innebär att 100 procent av alla förändringar i trafikmiljöområden kan uppdateras i databasen. Rutinen för leverans av geodata har också införts i trafikkontorets handbok. Rutiner för återskapande av stompunkter i exploateringsområden har också utvecklats under året, i samverkan med exploateringsnämnden.

Programstödet för stomnätsanalys har slutlevererats och nämndens nya mätinstrument för produktion av geodata är i full drift och fungerar enligt specifikationerna. Årets flygfotografering och laserskanning har genomförts enligt plan. Under året har ett utredningsarbete genomförts för att klargöra den bästa hanteringen av objekt med avbildningsförbud, något som innebar viss försening av avtalsleveranserna.

Arbetet med datadelningsbedömningar av datamängder fortgår kontinuerligt. Den datadelningsrutin som har tagits fram har implementerats och tydliggör informationsägarskap, ansvar och befogenheter. Arbetet bedrivs utifrån den utvecklade rutinen. Därmed återstår bara att justera delegationen i enlighet med modellen.

Samverkan med Stockholmsrummet fortgår löpande, både kring uppdateringar av den fysiska Stockholmsmodellen och uppdateringar av 3D-stadsmodellen. Både 3D-verksamheten och modellverksamheten har deltagit i förstudien, som drivs av SLK på uppdrag av Stockholms stads bostadsförmedling, gällande etablering av fler Stockholmsrum i så kallade "pop up"-format. Under Järvaveckan användes ny teknik i form av så kallad Hololens för att visa pågående utvecklingsprojekt i Järva, vilket uppskattades särskilt av barn och unga. En Hololens är en glasögonliknande konstruktion, där bildskärmar sätts framför ögonen för att bäraren ska uppleva en virtuell verklighet. Under tredje tertialet har också ett intensivt arbete bedrivits för att ta fram en fysisk modell av Järva

Under 2023 erhöll nämnden extern finansiering genom Smart Built Environments årliga utlysning. Ansökningarna gällde fyra projekt (Digital Vision Kista, 3CIM-implementation och etablering, GAIA samt Förbättrad registrering och visualisering av 3D-fastigheter). Omvärldsbevakning bedrivs också inom det starkt växande området artificiell intelligens (AI),

för att klarlägga i vilken grad det kan bidra till att ytterligare utveckla geodataverksamheten och stadsutvecklingsprocessen. För att utveckla verksamheten planeras flera ansökningar om extern finansiering när lämpliga utlysningar kan identifieras.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden utgår från stadens näringslivspolicy. Nämndens mål är en effektiv och serviceinriktad verksamhet som utgår från stockholmarnas och kundernas behov.

Planeringen av staden utgår från målet om fler arbetsplatser i Stockholm, med särskilt fokus på söderort och stadens fokusområden.

Nämnden bidrar till måluppfyllelse genom att vara en attraktiv arbetsgivare som tillhandahåller praktikplatser och ger unga i staden möjlighet att få inblick i verksamheten genom att erbjuda feriejobb. Nämnden bidrar även till stadens mål för tillhandahållande av Stockholmsjobb.

Genom ett kontinuerligt och målmedvetet arbete har nämnden fortsatt förbättra sitt utfall avseende näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet (NKI-index) från 55 till 58 i index.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	12			12	12 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2			3	2 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	8 st			14 st	8 st	Tas fram av nämnd	VB 2023
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi						11 000	VB 2023
Analys Denna indikator rapporteras inte av stadsbyggnadsnämnden. Den nämnd som anställer feriearbetare rapporterar denna indikator.							
  Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	58			55	62	72	2023
Analys							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Utfallet avser 2022, då en eftersläpning finns i rapporteringen. Nämnden når inte upp till årsmålet om 62, men ökar sitt NKI från 55 till 58.							

Nämndmål: 3.2.1 Stadsbyggnadsnämnden bedriver en professionell och serviceinriktad verksamhet med transparenta processer och högt förtroende

◆ Uppfylls delvis

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till målet att erbjuda bästa möjliga förutsättningar för befintliga företag att växa och för nya företag att starta och etablera sig i Stockholm. Nämnden samverkar aktivt med stadens nämnder och bolag och externa aktörer för att utveckla näringslivsfrämjande åtgärder utifrån stadens näringslivspolicy. Den utvecklade organisationen för servicekedjorna fortsätter att bidra till målsättningen om att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat och upplevas som en företagsvänlig stad. Ett mål som ska uppnås genom en tydlig organisation och effektiva processer för kontaktvägar och servicekedjor i företagens kontakt med staden.

Alla som vänder sig till stadsbyggnadsnämndens verksamhet ska uppleva sig väl bemötta och känna förtroende för nämndens verksamhet. Verksamheten kännetecknas av att kommunikation och bemötande upplevs tydlig och serviceinriktad. Nämnden har bland annat återkommande möten med större byggaktörer för att diskutera processuella frågor kopplat till lovgivning, och för att få in synpunkter och kunskap om hur verksamheten kan utvecklas.

Ett resultat av ett kontinuerligt och målmedvetet arbete för att utveckla kundfokus är att nämnden under 2022 ökade sitt indexutfall i NKI-mätningen från 55 till 58. Inom bygglovsverksamheten finns en treårsplan för att öka verksamhetens kundfokus och NKI. Planen syftar till att öka effektivitet, kvalitet, service och yrkesstolthet inom verksamheten. I planen behandlas webbinformation, rådgivning, verksamhetens mallar, rutiner, kompetensutveckling och digitalisering. Gällande aktivitetsplan hade sitt slutdatum i slutet av 2023. Planen utvärderades och en ny aktivitetsplan har utarbetats. Nämndens utfall för indikatorer gällande handläggningstid för anmälningsärenden nådde tyvärr inte årsmålet.

Utfallet för båda nämndens produktionsindikatorer inom bygglovsområdet understeg årsmålet med ca fem procentenheter. I det ena fallet innebar resultatet en uppgång i förhållande till årsutfallet 2022. I det andra innebar utfallet en liten nedgång. Huvudorsaken till produktivitetsutmaningarna under 2023 bedöms vara att nya arbetsrättsliga förutsättningar gjorde att en andel av verksamhetens personresurser, som varit timanställda, inte kunde fortsätta och ny personal har rekryterats. Under den tiden förlorade nämnden betydande kapacitet och viss ärendekö byggdes upp. Denna minskar nu successivt, men effekterna på indikatorerna, som mäter beslutade ärenden, kommer sannolikt att kvarstå under första tertialet 2024.

En aspekt som har identifierats under året är att länsstyrelsen, som är överprövningsinstans i

nom bygglovsområdet, har tenderat att döma till förmån för sökanden i prövningar om taxereduktion i ärenden där dialog mellan sökanden och staden har inneburit en förlängd handläggningstid. Det riskerar att skapa olika former av konflikter mellan nämndens finansiering (utifrån kommunfullmäktiges taxa), nämndens kvalitetssträvanden och sökandens möjlighet att få guidning eller rådgivning. Utvecklingen innebär en tydlig signal om att snabba beslut är att betrakta som det överordnade målet i bygglovsgivningen.

Nämndens utvärdering av överenskommelsen mellan stadens kontaktcenter (KC) och stadsbyggnadsnämnden slutfördes under tredje tertialet. Utvärderingen innebar att verksamheten fortsätter samverkan med kontaktcenter som fortsatt blir första väg in till verksamheten.

Nämndens deltagande i ”stadsbyggnadsbenchen”, där ett antal kommuner samarbetar för att med erfarenhetsutbyte utveckla stadsutvecklingsprocessen och kundupplevelsen fortskrider. Mätningarna görs vartannat år, med lite olika tyngdpunkt, och avser hela stadsutvecklingsprocessen, från tidiga skeden till genomförande. Undersökningen avser alltså inte uteslutande byggnadsnämndernas verksamhet. Den senaste rapporteringen gjordes i verksamhetsberättelsen 2021. Utfallet som rapporteras 2023 innebär en svag försämring, från 47 till 46, och innebär att målet om 52 inte uppnås.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel anmälningsärenden som handläggs inom lagstadgad handläggningstid	89,2 %			85,2 %	95 %		VB 2023
	Analys Årsmålet nåddes inte, men utfallet innebär en liten förbättring i förhållande till 2022.							
	Andel lovärenden som handläggs inom lagstadgad handläggningstid	90,1 %			91,7 %	95 %		VB 2023
	Analys Avvikelsen bedöms vara en konsekvens av att förändringar i förutsättningarna för bemanningen förändrades och påverkade 2023. Nya rekryteringar gjordes under året, men en nyanställd blir inte fullt produktiv omedelbart. Därmed byggdes en viss ärendekö upp som nu successivt arbetas bort, vilket avspeglas i årsutfallet.							
	NKI enligt stadsbyggnadsbenchens definition	46				52		2023
	Analys Indikatorn mäter kundnöjdhet inom hela exploateringsprocessen, där stadsbyggnadsnämndens verksamhet utgör en del. Utfallet innebär en marginell försämring om en punkt i förhållande till utfallet som rapporterades 2021.							

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Verka utifrån stadens Näringslivspolicy, fokusområde 1	2021-01-01	2024-12-31	
	Verka utifrån stadens Näringslivspolicy, fokusområde 2	2021-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.2.2 Stadsbyggnadsnämnden verkar för arbetsplatser och verksamheter i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till måluppfyllelse genom att möjliggöra för fler arbetsplatser i Stockholm, och deltar i utvecklingen av områden för att etablera verksamheter i hela staden.

Planeringen av staden utgår från målet om fler arbetsplatser i Stockholm, med särskilt fokus på söderort och stadens fokusområden.

Under 2023 beslutade nämnden att godkänna samrådet till förslag om detaljplan för Hammarbyhöjden 1:1 m.fl., Sjöstadshöjden (Dnr 2016-13579). Detaljplanen bidrar bland annat med bostäder och en stor mängd arbetsplatser i söderort, nära kollektivtrafik med hänsyn till naturvärden och spridningssamband. Förslaget möjliggör byggnation av totalt cirka 4000 arbetsplatser.

Nämnden har under 2023 reviderat de GIS-underlag avseende handel som togs fram under 2022 och som prövades under första tertialet. De används nu i löpande arbete i en rad projekt och i etableringsfrågor. Nämnden har också deltagit i Svenska Stadskärnors årskonferens för att öka kunskapen.

Inom ramen för utvecklingen bidrar nämnden bland annat till Kista Science Citys fortsatta utveckling som ett modernt innovationsdistrikt med goda förutsättningar för teknik och innovation, samtidigt som bostadspotentialen tillvaratas. Arbetet bedrivs i samverkan med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB med målet om en stärkt samordning och kraftfullare insatser. Kista Science City är också en del av Fokus Järva, som är Stockholms största och viktigaste stadsutvecklingsprojekt, och utgör en viktig pusselbit genom att bidra till arbetsplatser inom fokusområdet.

Under året har nämnden behandlat flera ärenden som syftar till att utveckla och stärka centrumfunktioner och handel. Exempelvis har nämnden beslutat om ställningstagande efter samråd för Rangstaplan, Högdalen (2013-13851). Detaljplanen syftar till att tillskapa 350 bostäder, stärka Högdalen som ett av södra Stockholms viktiga centrum samt tillskapa attraktivare offentliga rum. Nämnden har också beslutat om ställningstagande inför granskning av Program för Fruängen (2019-14311). Programmet syftar bland annat till att stärka det lokala centrumet och utveckla en viktig bytespunkt i kollektivtrafiksystemet.

Under 2023 godkändes också programmet för Vinsta-Johannelund (2019-12309) som innehåller ytor för 3000 arbetsplatser, som genom service, handel, goda trafiklägen och attraktiva offentliga rum bedöms kunna utgöra attraktiva lägen för arbetsplatser i framtiden.

Stadsbyggnadsnämnden har under 2023, tillsammans med exploateringsnämnden, förberett ett strukturerat arbete med en arbetsplatspotential, med fokus på stadens södra delar och fokusområden. Arbetet har samordnats med arbetet med planeringsstrategin, där bebyggelsepotential och markanvändning också analyseras. Arbetet bedöms kunna bli operativt 2024.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Verka utifrån stadens Näringslivspolicy, fokusområde 3	2021-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls delvis

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till måluppfyllelsen genom att möjliggöra för att Stockholm utvecklas yteffektivt, blandat, kollektivtrafiknära och klimatsmart, med utgångspunkt i översiktsplanens mål och strategier. Nämnden bidrar till att alla stadsdelar kan utvecklas med en mångfald av bostäder, med bostäder som även unga, studenter och äldre har möjlighet att flytta till.

För att utveckla och integrera staden, och för att motverka segregation, så arbetar nämnden med översiktsplanens fokusområden och utveckling av de strategiska sambanden som pekas ut i översiktsplanen.

Nämnden bidrar aktivt till arbetet med Fokus Järva, där staden kraftsamlar kring utvecklingen av ett område under kommunstyrelsens samordning. Arbetet följs löpande upp genom stadsövergripande styrgrupper på flera nivåer. Nämnden har också under året genomfört ett gemensamt platsbesök i Järva, med ett brett deltagande av nämndens ledamöter, för att titta på aktuella stadsutvecklingsprojekt och fördjupa sin gemensamma kunskap om området.

Nämnden bidrar även i stadens arbete för att möjliggöra en avveckling av Bromma flygplats i syfte att omvandla området till stadsutvecklingsprojektet Bromma Parkstad, där en konkret planering inletts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner	5 314			3 513	8 000	8 000	VB 2023
Analys Årsutfallet når inte målet, men utgör ändå en historiskt hög siffra. De främsta orsakerna till det låga utfallet bedöms vara konjunkturutvecklingen, komplexare projekt och komplexare planeringsförutsättningar. Nämnden arbetar systematiskt i samverkan i staden för att analysera den förändrade situationen och bidra till stadens strategiska arbete och förhållningssätt.							
  Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling	216			465	5 000	5 000	VB 2023
Analys Årsutfallet når inte målet, trots den utökade och systematiska uppföljningen. Orsakerna bedöms vara flera. Konjunkturutvecklingen har bidragit till att det är svårare att nå överenskommelser, vilket påverkar flera stora projekt inom influensområdet. Närmast berörda verksamheter förbereder, tillsammans med exploateringsnämnden, en samlad lägesrapportering avseende arbetet med åtagandet inom influensområdet som kommer att behandlas i början av 2024.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal påbörjade bostäder	2 893 st			4 437 st	10 000 st	10 000	VB 2023
Analys Årsutfallet innebär att nämnden inte når årsmålet. Årets utfall innebär en halvering i jämförelse med de närmast föregående åren. Orsaken bedöms vara den försämrade konjunkturen, med betydligt högre kostnader i alla delar av marknaden, som påverkat förutsättningarna för bostadsbyggandet kraftigt.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden utreda behovet av studentbostäder för att målet om att alla studenter som vill ska kunna få en studentbostad ska kunna tillgodoses	2023-01-01	2023-12-31	
  Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden, äldre- och bostadsnämnden och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda behovet av seniorbostäder för att målet om att alla över 65 år som vill ska kunna få en seniorbostad ska kunna tillgodoses	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och andra berörda nämnder verka för en nedläggning av Bromma flygplats och inleda arbetet med stadsutvecklingsprojektet Bromma parkstad	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem utreda hur hyrorna kan pressas ytterligare vid nyproduktion	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB utreda åtgärder för att minska trångboddhet, särskilt för de barnfamiljer som idag är trångbodda	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Spånga-Tensta stadsdelsnämnd samt i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och SISAB starta Fokus Järva för att få till en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva med utgångspunkt i översiktsplanen och med stort fokus på genomförandekraft	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden utveckla arbetet för områdesplanering och se över processer för att detaljplanlägga innan markanvisning	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.3.1 Stadsbyggnadsnämnden skapar förutsättningar för att nå stadens bostadsmål om 140 000 nya bostäder från 2010 till 2030

■ Uppfylls inte

Analys

Stockholms expansiva utveckling har genererat 250 000 nya invånare de senaste 20 åren. Under samma period har 100 000 nya bostäder kunnat byggas. Det är en historisk framgång. Ett systematiskt långsiktigt arbete har gett resultat och skapat förutsättningar att nå måluppfyllelse. Berörda nämnder arbetar också med en marginal för att klara årsmål, detta då de alltmer komplexa planeringsförutsättningarna gjort måluppfyllelsen alltmer svårprognostiserad. Prognoser som ser mycket positiva ut i början av ett kalenderår får ofta justeras till följd av svårförutsedda händelser och ofta har årsplaneringen justerats upprepade gånger på projektnivå under året, även när utfallet motsvarar prognosen och årsmålen nåtts.

2023 fanns många positiva förutsättningar på plats, men året innebar också mycket stora utmaningar, främst avseende samhällsekonomi. Eftersom nämnden har mycket liten egen rådighet över det egna resultatet så kan det inte helt, eller ens huvudsakligen, ses som ett mått på nämndens verksamhet. Nämnden är beroende av andra aktörers beslut och ställningstaganden när det gäller planstarter, framdrift av planprojekt, antagande/godkännande av detaljplaner och byggstarter. I rådande marknadsläge vill byggaktörer skjuta upp överenskommelse om exploatering vilket medför att detaljplaner inte kan tas upp i nämnden för antagande eller godkännande. Det råder också osäkerhet om hur framtiden kommer att utvecklas och när, och på vilket sätt, situationen stabiliseras. Nämnden har ett ansvar för att delta på ett positivt sätt i de analyser och omprövningar som den nya situationen innebär, vilket nämnden aktivt gör.

Nämnden nådde inte kommunfullmäktiges eller de egna årsmålen under 2023. Målet om 8 000 bostäder i antagna eller godkända detaljplaner kunde inte nås. Årsutfallet blev istället 5314 bostäder, vilket är en historiskt hög siffra, men inte tillräckligt hög för att nå årsmålet. Det finns tillräckligt med bostäder i bostadsportföljen som skulle kunna bli klara för antagande/godkännande, men de ändrade ekonomiska förutsättningarna för aktörerna på marknaden innebär att det är betydligt svårare att nå överenskommelser som kan resultera i en färdig plan med genomförandeförutsättningar. Det i sin tur är en förutsättning för nämndens godkännande/antagande av en detaljplan.

Antalet bostäder i nya detaljplaner inom tunnelbanans influensområde, i enlighet med 2013 års överenskommelse, nåddes inte på långt när. Årsutfallet blev 216 bostäder, vilket utgör ca 4 % av årsutfallet, trots den utvecklade uppföljning som gjorts. Ett antal större detaljplaner inom geografin Östra Söderort, som till sin helhet täcks in av influensområdet, har förskjutits och kunde inte bli färdiga för antagande 2023. Det är bland annat relaterat till nödvändig utbyggnad av infrastruktur, rådighetsrelaterade frågor och ekonomiska förutsättningar som inte kunde lösas under året. Vid årets början visade genomgångarna att det fanns ca 7000 bostäder i detaljplaner där det bedömdes finnas förutsättningar att kunna slutföra planeringsprocessen, och ca 4000 bostäder i planer där planering bedömdes kunna påbörjas. Den försämrade samhällsekonomiska utvecklingen har också försvårat möjligheten att komma

till överenskommelser om genomförande och tillträde. Sådana avtalsfrågor bedöms ha påverkat åtminstone 5000 bostäder i pågående planer, som därmed inte kunna slutföras.

Samtidigt har utfallet i influensområdet varit lågt under flera år, varför det för varje år som årsmålet inte uppnås blir allt svårare att nå det övergripande målet i enlighet med Stockholmsöverenskommelsen. Under slutet av 2023 inleddes fördjupade analyser avseende just bostadsbyggandet i influensområdet, då den löpande uppföljningen inte kunnat nå det önskade resultatet.

Antalet påbörjade bostäder 2023 blev 2600, vilket utgör ca 25 % av årsmålet. Avseende denna indikator bedöms den samhällsekonomiska situationen ha stor inverkan på utfallet, då planberedskapen skulle möjliggjort fler byggstartar. Bygglovgivning bedöms inte ha någonting med detta utfall att göra, utan snarare minskad efterfrågan på bostäder och byggstartar under rådande ekonomiska förutsättningar.

Tre faktorer bedöms alltså ha betydelse för förutsättningarna:

- Konjunkturen och ekonomiska förutsättningar
- Komplexare projekt
- Komplexare planeringsförutsättningar

Stadsbyggnadsnämndens bedömning är att det kommer att bli svårare att nå kommunfullmäktiges mål på årsbasis så länge konjunkturläget innebär osäkerheter för bostadsrättsmarknaden och höga kostnader för produktionen.

Nybyggande av bostadsrätter har nästan helt stannat av. Hushållen har svårt att efterfråga nybyggda bostadsrätter och bostadsutvecklare har mycket svårt att finansiera nya projekt. Kostnaderna för finansiering har ökat, också som andel av de totala byggkostnaderna. Nominellt har bostadsrättspriserna endast minskat med cirka tio procent sedan toppen 2022, men inflationen gör att i reala termer har de senaste cirka åtta årens prisuppgång helt raderats ut. Priserna för bostadsrätter motsvarar idag ungefär 2015 års nivå. Även hyresrätter påverkas av ökade bygg- och finansieringskostnader. Hyresrättsbyggare, både privata och allmännyttiga, möter ökande utmaningar i att klara kostnaderna med aktuella hyresnivåer. Även med förhållandevis höga hyror i nyproduktion finns fortsatt efterfrågan på nybyggda hyresrätter, men andelen bostadssökande som kan efterfråga nybyggda lägenheter minskar med hushållens försämrade ekonomi. Byggandet av kommersiella fastigheter har också påverkats, med ökande osäkerhet hos investerare, men i något mindre utsträckning än avseende bostäder.

De fysiska förutsättningarna innebär i allt högre grad kompletteringar i befintlig miljö, beroenden av befintlig infrastruktur, anpassningar av infrastruktur, lokala värden som behöver vägas mot tillkommande värden, m m. I en allt tätare stadsmiljö uppstår fler konflikter som behöver avvägas.

Utöver att de fysiska förutsättningarna blir allt mer komplexa så blir också planeringsprocesserna allt mer komplexa, och därmed också kostsamma. De statliga intressena hävdas i allt större utsträckning under planprocessen, framförallt genom yttranden från länsstyrelsen. En mängd sakfrågor ska redovisas och utredas i planprocessen för att staten

ska uppleva trygghet med de planer som Stockholm tar fram. Det krävs allt större resurser, både personella och utredningsmässiga, för att få en detaljplan färdig för antagande. Det är en trend som är mycket tydlig och som gör att planprocesserna blir allt svårare för varje år. Exempel på områden som växt i betydelse är bullerfrågor, artskyddsförordningens implementering och dagvatten- och skyfallsområdet. Dessa frågor kräver ofta detaljerade utredningar och/eller detaljerade regleringar, också av sådant som lämpligen bör prövas i genomförandeskedet i samband med projektering.

Stadens bostadsportfölj i december 2023 innehåller cirka 124 000 bostäder i pågående planering i form av planprogram, markanvisningar, pågående detaljplanearbete eller lagakraftvunna detaljplaner där bostäderna ännu inte byggts. Fram till och med november 2023 har 71 903 bostäder påbörjats, vilket motsvarar 51 procent av målet. Sett över en längre period har årsmålen överskridits vissa år, medan de inte uppnåtts andra år.

Beredskapen med byggbar mark är fortsatt god. I stadens planberedskap finns närmare 26 000 bostäder. Att staden fortsätter att ha en god planberedskap i form av många byggrätter för bostäder är en viktig förutsättning för att uppnå önskat bostadsbyggande.

För att skapa en god beredskap för måluppfyllelse och bidra till stadens mål arbetar stadsbyggnadsnämnden med flerårsprognoser, analyserar möjligheter och hinder för fler stora bostäder samt analyserar bostadsbehovet till 2040. Det utgör också en naturlig del i nämndens arbete med en planeringsstrategi, där nämnden bland annat ska ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar, analysera möjlig markanvändning och bebyggelsepotential.

Nämndmål: 3.3.2 Stadsbyggnadsnämnden skapar förutsättningar för bostäder för alla stockholmare

◆ Uppfylls delvis

Analys

Stadsbyggnadsnämnden har 2023 bidragit till stadens arbete att skapa förutsättningar för bostäder för alla Stockholmare genom att upprätthålla en hög takt i stadens detaljplanering. Genom höga ambitioner i utvecklingen av stadens bebyggelsemiljö så finns förutsättningar att möta ett stort behov av bostäder, kunna tillgodose olika behov avseende bebyggelsens innehåll och samtidigt tillföra nya kvaliteter i staden. Det förändrade samhällsekonomiska läget kommer sannolikt att innebära att förutsättningarna för olika boendetyper och aktörer förändras, vilket också kommer att påverka vad som kan planeras och byggas de kommande åren.

Stadsbyggnadsnämnden deltar också i stadens fora för samordning av bostadsförsörjningen för särskilda boendekategorier. Nämnden är exempelvis representerad i samordningsgruppen för äldreboendepåsen och deltar i samordningen för utbyggnad av LSS/SoL-bostäder.

Nämnden deltar också i arbetet med att kartlägga behovet av seniorbostäder och studentbostäder. Arbetet leds av exploateringsnämnden. Behovet av seniorbostäder och studentbostäder har kartlagts under 2023 och arbetet fortsätter under 2024. Identifierade behov kommer också att beaktas i kommande arbete med stadens riktlinjer för

bostadsförsörjningen.

Inom nämndens ansvarsområde finns beredningsansvaret för stadens riktlinjer för bostadsförsörjningen och den rullande översiktsplaneringen, där stadens ansvar för bostadsförsörjningen behandlas. Riktlinjerna för bostadsförsörjning ska uppdateras 2024, medan nämnden under 2023 har fokuserat på arbetet med den planeringsstrategi som ersätter aktualitetsprövningen av översiktsplanen.

Nämnden fortsätter arbetet med Stockholmshusen, som är ett slags typhus som ska erbjuda goda bostäder till rimliga hyror. Konceptet har varit framgångsrikt och bedöms uppskattat av boende samtidigt som det har varit lätt att passa in i befintliga miljöer. Arbetet med en ytterligare typologi inom ramen för Stockholmshusen bedöms kunna göra konceptet lättare att använda i fler av stadens befintliga och varierade bebyggelsemiljöer. Under 2023 har förberedelser skett för att kunna intensifiera arbetet under 2024. I projektet kommer täta, regelbundna möten att ordnas, utifrån ett rullande schema, och dessa ska beredas för att möjliggöra en effektiv framdrift. Arbetssättet är en utveckling och fördjupning av samverkan 2023. Styrgruppen håller löpande möten, och vid sidan av det finns arbetsgruppen respektive markgruppen med representanter från exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och stadens bostadsbolag.

Nämnden har under 2023 deltagit i de stadsövergripande utredningarna av åtgärder för att minska trångboddhet. Arbete pågår för att utreda åtgärder, särskilt för de barnfamiljer som idag är trångbodda. En gemensam styrgrupp, där bland annat stadsbyggnadsnämnden representeras, leder arbetet. Bland annat har stadens olika förvaltningars och bolags rådighet kartlagts och olika möjliga åtgärder, både direkta och indirekta, analyseras. Nämnden har under 2023 också deltagit i de stadsövergripande utredningarna som syftar till att pressa hyrorna ytterligare i nyproduktion. Arbetet samordnas av kommunstyrelsen, med ett brett deltagande från nämnder och bolag i staden.

Under året har nämnden också behandlat ärenden som syftar till att tillskapa bostäder som fyller behov för olika grupper. Exempelvis har nämnden behandlat ärendet Del av Midsommarkransen 1:1 m.fl., i Midsommarkransen (2023- 13359). Ärenden syftar till att tillskapa nya studentbostäder, samtidigt som en befintlig villa med kulturhistoriska värden kan bevaras och brukas.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal bostäder i start-PM för detaljplaner	5 560 st			4 936 st	10 000 st		VB 2023
Analys Årsutfallet innebär att nämnden inte når årsmålet. Årets utfall innebär en halvering i jämförelse med de närmast föregående åren. Orsaken bedöms vara den försämrade konjunkturen, med betydligt högre kostnader i alla delar av marknaden, som påverkat förutsättningarna för bostadsbyggandet kraftigt och gjort att det är svårare att starta projekt. Samtidigt innebär de förändrade förutsättningarna att många aktörer måste fokusera på att se över sin befintliga projektportfölj, snarare än att fokusera på nya projekt.							

Nämndmål: 3.3.3 Stadsbyggnadsnämnden planerar staden utifrån översiktsplanen

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har under 2023 arbetat kontinuerligt och systematiskt för att genomföra översiktsplanen och för att nå måluppfyllelse. Nämndens arbetssätt och prioriteringar innebär fortsatt att samtliga planprojekt bedrivs i enlighet med översiktsplanens utbyggnadsstrategier, där bland annat genomförbarhet är en viktig utgångspunkt. Det sker bland annat genom en stark koppling till översiktsplanens mål och strategier i nämndens uppdaterade mallar för tjänsteutlåtanden inom planeringsverksamheten.

Nämnden har systematiskt följt upp genomförandet av översiktsplanen, i samverkan med övriga berörda nämnder. Något som utgjorde en grund för arbetet med en planeringsstrategi, som tas fram för första gången denna mandatperiod. Planeringsstrategin är obligatorisk och ersätter den tidigare aktualitetsprövningen av översiktsplanen som skulle göras varje mandatperiod. Planeringsstrategin ska antas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter ett ordinarie val, vilket innebär att den ska vara beslutad av kommunfullmäktige senast september 2024. Planeringsstrategin innebär inte en ändring av översiktsplanen, men ska identifiera ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för aktualiteten, samt beskriva kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen.

Under det första tertialet påbörjades arbetet med framtagandet av en planeringsstrategi, bland annat genom arbete med projektplan, projektorganisation, sammanställning av kunskapsunderlag och analys av eventuella behov av ytterligare underlag. Arbetet drevs vidare under andra tertialet, då också stadsbyggnadsnämnden fick en första information om projektets framdrift. En presentation av underlag som använts i arbetet, samt de huvudsakliga slutsatserna, gjordes på ett nämndsammanträde. Stadsbyggnadsnämnden och kommunfullmäktige ska enligt planen behandla förslaget till planeringsstrategi under våren 2024. Arbetet bedrivs i bred samverkan med berörda nämnder och bolag inom staden och samverkan har varit god.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till måluppfyllelse genom att medarbetare erbjuds en god arbetsmiljö med möjlighet till delaktighet och inflytande samt utveckling och lärande. Lika rättigheter och möjligheter står i fokus och nämnden arbetar strategiskt med kompetensförsörjningsfrågor. Stadens personalpolitiska policydokument tillämpas och det systematiska arbetsmiljöarbetet är en integrerad del av verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	80	80	80	81	81	83	2023
Analys Stadsbyggnadsnämnden har minskat en indexpunkt i AMI, till 80, vilket motsvarar stadens genomsnitt och årsmålet 2022. Flera viktiga delar, som "lika rättigheter och möjligheter" och "gott arbetsklimat", har samtidigt stigit. Årets resultat innebär en uppgång med nästan 10 punkter sedan 2015, vilket visar att det systematiska arbetet ger resultat, även om årets mål för nämndens verksamhet inte nåddes fullt ut.							
  Sjukfrånvaro	3,7 %	3,2 %	4 %	3,4 %	3,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
Analys Nämnden kan visserligen konstatera en mindre avvikelse om 0,2% men nivåerna är fortfarande på en låg nivå. Kontoret genomför kontinuerlig uppföljning av sjukfrånvaron och kommer noggrant bevaka avvikelser under kommande verksamhetsår.							
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,4 %	1,3 %	1,5 %	1,3 %	1,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023

Nämndmål: 3.4.1 Stadsbyggnadskontoret är en attraktiv arbetsgivare som främjar utveckling, lärande och en organisation präglad av ömsesidig tillit

 Uppfylls helt

Analys

Den övergripande sjukfrånvaron uppgick under perioden till 3,7 procent; 4,0 för kvinnor och 3,2 procent för män. Korttidssjukfrånvaron var 1,4 procent; 1,5 procent för kvinnor och 1,3 procent för män.

Stadsbyggnadsnämndens resultat på medarbetarenkäten, AMI, blev 80, vilket är en minskning med en indexpunkt jämfört med föregående år. I och med det är stadsbyggnadsnämnden på samma nivå som genomsnittet för staden. Värt att nämna är att området ”lika rättigheter och möjligheter” har gått upp hela 7 indexpunkter och även frågan om alla behandlas med respekt har ökat liksom frågan om gott arbetsklimat. Medarbetare vet i hög grad vart de kan vända sig om de upplever kränkningar eller diskriminering och om de upptäcker fel eller brister i arbetsmiljön. Chefer tar tag i problem och för regelbunden dialog med medarbetare med stöd i prioritering i högre utsträckning än staden i övrigt.

Chefsintroduktionen har setts över för att säkerställa en god introduktion hela det första året. Bland annat så ska ett material till nyanställda chefer tas fram så att kunskap om Full Range Leadership-modellen (FRLM) och stadens chefsprofil etableras redan under rekryteringsprocessen. För att säkerställa en god chef- och ledarförsörjning används stadens chefsprofil i den kompetensbaserade rekryteringsprocessen.

För att stärka chefernas utveckling på individuell basis har en översyn av samtalsmallen för

medarbetarsamtalet påbörjats under året. Samtalsmallen kompletteras med frågor som syftar till att tydliggöra utvecklingsområden inom ramen för chefsprofilen. Samtliga chefer har under 2023 fått utbildning i strategisk lönesättning. Löneanalys och lönekartläggning genomförs varje år och lönekalibrering på avdelningsnivå gjordes under perioden inför årets löneöversyn.

Stadsbyggnadsnämnden arbetar kontinuerligt med insatser för att stärka arbetsgivarvarumärket och locka arbetssökande att välja nämnden som arbetsgivare. Under 2023 deltog nämnden i LAVA-mässan och Campus Örebro, samt på studentmässan Arkipelago på utbildningen Fysisk planering på BTH i Karlskrona, där nämndens representanter träffade intresserade studenter och potentiella framtida medarbetare.

Ett presentationsmaterial om otillåten påverkan togs under året fram till APT-årsagendan. Materialet har behandlats i hela organisationen under hösten. Flextidsöverenskommelsen har setts över för att motverka ohälsosam arbetsbelastning samt för att möta krav på nytt arbetstidsdirektiv från EU, vilket resulterat i justeringar av överenskommelsen som sedan samverkats. Den justerade överenskommelsen trädde i kraft 1 oktober 2023.

Stadsbyggnadsnämndens värdegrund hålls levande och aktuell på olika sätt. Under 2023 lyftes värdegrunden i en gedigen workshop på vårens och höstens introduktionsdagar för nyanställda och kommunikationsmaterial i form av affischer med värdeorden har satts upp på olika platser i kontorsmiljön.

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) har genomförts. Som stöd för uppföljningen finns information om samtliga processer inom det systematiska arbetsmiljöarbetet samt en redogörelse för kontorets systematiska arbetsmiljöarbete. Varje område inom det systematiska arbetsmiljöarbetet har undersökts, riskbedömts, åtgärdats och följts upp av chefer, medarbetare och skyddsombud. En ny rutin för årlig uppföljning av kontorets sammanlagda systematiska arbetsmiljöarbete har tagits fram under hösten.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Omvärldens snabba förändringar påverkar nämndens arbete med säkerhetsfrågor. Med ett mer osäkert säkerhetsläge och ny säkerhetsskyddslagstiftning som trädde i kraft 1 december 2021 har stadsbyggnadsnämnden bedrivit ett strategiskt arbete för att stärka både kunskap och ökad beredskap.

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till stadens beredskap genom ett systematiskt och prioriterat arbete inom informationssäkerhet, genom att beakta säkerhet i stadens fysiska miljöer inom myndighetsutövningen samt genom att delta i stadens beredskapsarbete. Genom nära samverkan med kommunstyrelsen och andra berörda nämnder och bolag inom staden medverkar nämnden till en mer robust organisation som är bättre förberedd för oönskade händelser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	90,03 %				85 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2023
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	100 %	80 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska under ledning av kommunstyrelsen utreda hur totalförsvarets behov påverkar stadsutvecklingsprocessen	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.5.1 Stadsbyggnadsnämnden bedriver ett systematiskt informationssäkerhetsarbete och bidrar till stadens beredskap

 Uppfylls helt

Analys

Under 2023 genomfördes för första gången en krigsplanering på stadsbyggnadskontoret. Planen resulterade i att en mycket liten del av nämndens verksamhet ska fortsätta i händelse av höjd beredskap. Civil beredskap innebär att stadens verksamhet ska ha förmåga att förebygga, motverka och hantera krissituationer. Förmågan byggs upp genom bland annat utbildning, övning samt genom den organisation och de strukturer som skapas före, under och efter en kris. I händelse av en kris är effektiv krisledning avgörande för att lindra krisens konsekvenser. Nästa steg i den civila beredskapen inom stadsbyggnadsnämnden kommer att vara utbildning för samtliga anställda.

Nämnden har under 2023 inlett ett arbete för att utveckla en struktur för samverkan inom stadens nätverk för civil beredskap (NCB) i egenskap av sin roll som sammankallande för sektorn "Försörjning av grunddata". Nämnden har också, inom ramen för sektorsansvaret, börjat undersöka möjligheterna att genomföra en så kallad blåljuscertifiering. Certifieringen innebär att verksamheten ska ha dokumenterade processer gällande ansvarsfördelning, insamling och uppdatering av olika typer av data som är viktiga för blåljusmyndigheter. Processerna ska tydliggöra och underlätta arbetet, och samtidigt eliminera risken att något glöms bort eller faller mellan stolarna. Nämnden genomför detta i samarbete med

trafiknämnden då båda nämndernas ansvarsområden berörs.

Ett ökat fokus kring säkerhetsperspektivet har också medfört att nämnden har genomfört organisationsförändringar för att förstärka det egna säkerhetsarbetet, bland annat med en säkerhetsskyddssamordnare.

Nämnden har under året arbetat med implementeringen av en ny klassificeringsstruktur för informationshantering samt ny diarieplan. Strukturen redovisar stadsbyggnadsnämndens handlingar ur ett processperspektiv, och omfattar utöver flera centrala system inom nämndens verksamhet även e-arkivet. I arbetet har en viktig del varit att skyddsvärd information ska kartläggas och klassificeras.

Under 2023 har en arbetsgrupp påbörjat arbetet med att ta fram en rutin för behörighetshantering. Även en lokal rutin för incidenthantering och ett förslag till incidenthanteringsprocess har tagits fram. Rutinen har prövats inom ett antal verksamheter och har fastställts och kommunicerats under året. Dokumenten Lokal anvisning informationssäkerhet och Lokal anvisning ansvar och roller är framtagna och fastställda under 2023. Dessa kommer att kommuniceras av ny samordnare under 2024.

Nämndens arbete inom inköp och upphandling utgår från ”Riktlinjer för avtalsförvaltning på stadsbyggnadskontoret”, som tar sin utgångspunkt i stadens centrala styrdokument inom området. Utifrån riktlinjen har nämnden arbetat kontinuerligt för att säkerställa en god kontroll och uppföljning av avtal och leverantörer. Nämnden har genomfört uppföljning kring ställda seriositetskrav, och genom stickprovskontroller sett till att rätt varor och tjänster levereras till rätt pris och av rätt kvalitet. Alla medarbetare genomgår även en obligatorisk utbildning där information gällande mutor, jäv och korruption utgör en viktig del.

Stadsbyggnadsnämnden har under 2023 bevakat det alltmer osäkra säkerhetspolitiska läget, och samverkar kontinuerligt med andra förvaltningar och myndigheter. Vid en förhöjd terrorhotnivå spelar två perspektiv in – den upplevda säkerheten och den reella säkerheten. Nämnden har fullföljt alla planerade aktiviteter, såsom samråd och platsbesök. Verksamheten har beredskap att vid behov göra ytterligare riskanalyser. En utgångspunkt är att all personal ska ha god kännedom om rutiner och arbetssätt i säkerhetsfrågor. Nämndens rutiner är framtagna avdelningsvis så att de är anpassade till det specifika uppdraget.

Som offentlig lokal centralt belägen på Kungsholmen ställs krav på en god säkerhet. Exempelvis behövs god uppmärksamhet och kontroll avseende besökare och gemensamma lokaler. Ombyggnaden och renoveringen av lokalerna var under slutförande 2023. I och med renoveringens sista, avslutande fas uppmärksammas särskilt stärkt skalskydd och en funktionell kontroll av besökare. Samtidigt är det viktigt för nämnden att det även fortsatt ska vara möjligt för allmänheten att ta del av de publika aktiviteterna, exempelvis detaljplaner som ställs ut för samråd eller granskning i husets publika lokaler.

Utifrån en ökad hotbild mot Sverige har Stockholms stad fått i uppdrag att återuppbygga civilförsvaret. Vid krig eller krigsliknande tillstånd aktiveras lagar och principer som inte annars används. Stadsbyggnadsnämnden har på uppdrag av stadsledningskontoret tagit fram en krigsledningsplan med syfte att staden ska vara väl förberedd och stå väl rustad i händelse av krig. En viktig princip är att stadsledningskontoret i ett läge av höjd beredskap exempelvis

får ett utökat mandat att samordna och fördela nämndens resurser och personal där de gör mest nytta. Under perioden har nämnden också inlett arbetet med uppdraget som samordnande förvaltning i sektorn "försörjning av grunddata" inom stadens nyetablerade organisation för civil beredskap.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till målet genom att skapa förutsättningar för kvalitativa offentliga rum och levande stadsmiljöer, med en blandning av bostäder och verksamheter, i hela staden. På så sätt skapas förutsättningar för att alla delar av staden ska ha både en dagbefolkning och en nattbefolkning, vilket bidrar till mänsklig aktivitet och ökad trygghet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	85 %	84 %	86 %	83 %	88 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys Trots att stockholmarnas nöjdhet inte uppfyller årsmålet för 2023 är det glädjande att utfallet förbättrats och att resultatet ändå är så pass högt som 85 %. Undersökningen är informativ och intressant. Särskilt för jämförelser mellan stadens olika stadsdelar. Det är svårt att direkt applicera slutsatserna på stadsbyggnadsnämndens verksamhet eftersom undersökningen är fokuserad på stadens driftsverksamhet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder ta fram ett program för främjande av stadsnära odling	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.6.1 Stadsbyggnadsnämnden utvecklar staden med kvalitet och omsorg utifrån stadsdelars förutsättningar

 Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bedriver ett aktivt arbete för att skapa förutsättningar för trygga, kvalitativa och mer inkluderande offentliga rum. Stadsutvecklingen sker utifrån översiktsplanens inriktning, med kunskap och omsorg om befintliga värden och med kvalitet i gestaltning och byggande.

Under 2023 fortsatte nämnden sitt systematiska arbete med fokus på kvalitetsfrågor. Under året fortsatte implementeringen av policydokumenten *Stockholms Byggnadsordning* och

Stockholms Arkitekturpolicy som nämnden arbetat fram i bred enighet. De har tagits emot väl av branschen och ger avtryck i konkreta ärenden. Byggnadsordningen ger kunskap om förutsättningar i stadens olika stadsdelar samt vägleder om förhållningssätt för att värna och utveckla kvaliteter. Arkitekturpolicyn erbjuder verktyg för hur olika aktörer kan närma sig stadsväven och tillföra nya värden med respekt för, och ett medvetet förhållningssätt till, staden i dess olika skalor.

Nämnden arbetar utifrån de vägledningar som tagits fram för specifika ärendekategorier och företeelser, som exempelvis för skyltar och solenergianläggningar. Nämnden utvecklar också nya vägledningar för specifika områden när behov finns. Vägledningarna ska underlätta för den egna verksamheten, liksom för externa aktörer, och skapa gemensamma utgångspunkter för utvecklingen av staden. Under 2023 har arbetet med en reviderad vägledning för balkonger fortsatt. Under tredje tertialet beslutade nämnden om vägledningen som också tryckts och tillgängliggjorts, i likhet med övriga vägledningar och dokument kopplade till stadens gestaltning.

Under 2023 har nämnden arbetat med en systematisering av dokumentation och erfarenheter från parallella uppdrag för att möjliggöra internt lärande och kunskapsuppbyggnad. Nämnden har också under året deltagit i framtagandet av ett program för främjande av stadsnära odling i samverkan med trafikinämnden, exploateringsnämnden, stadens bostadsbolag och stadsdelsnämnderna.

Mot bakgrund av det försämrade ekonomiska läget, där kostnaderna har ökat för både material, genomförande och finansiering, har nämnden tidigare aktualiserat risken att projekt kan komma att förenklas eller överexploateras med skada för stadsbilden som följd. Nämnden har under året arbetat aktivt i konkreta projekt för att, genom aktiva val med inriktning på förenklningar med bibehållen kvalitet, kunna upprätthålla en hög kvalitet i byggande och stadsbild och samtidigt kunna bidra till att stödja sektorn och nämndens måluppfyllelse även under sämre ekonomiska tider.

Utvecklingen av arbetssätt för integrerad detaljplane- och bygglovsprocess är ett viktigt redskap som idealt möjliggör ett effektivare genomförande, kortare ledtider och bättre förutsättningar att säkerställa kvalitet i den byggda miljön. Nämnden har under 2023 identifierat behovet av en tätare dialog med branschens aktörer, för att öka den ömsesidiga förståelsen och hitta hållbara vägar framåt. Under tredje tertialet genomfördes ett antal strategiska möten mellan nämndens verksamheter och branschaktörer kring analyser och åtgärder med anledning av det svåra ekonomiska läget.

Nämnden har också under 2023 deltagit i gemensamma aktiviteter, i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Storstockholms brandförsvär, för att söka öka tryggheten i lokala centrumanläggningar. Det föranledde bland annat platsbesök i Rågsveds Centrum i juni, med ett uppföljande möte i augusti. Under tredje tertialet har nämnden också deltagit i utvecklingen av ett projekt för gemensam tillsyn, under kommunstyrelsens samordning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till måluppfyllelse genom att arbeta för att möjliggöra en socialt hållbar och öppen stad som möjliggör en hög delaktighet i stadsutvecklingsprocessen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.7.1 Stadsbyggnadsnämnden möjliggör delaktighet i stadens utveckling

Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden arbetar löpande med att utveckla metoderna för medborgardialog och samrådsprocesser. Syftet är att möjliggöra delaktighet och tidigt fånga upp synpunkter från allmänheten, eftersom möjligheterna att påverka projekt är som störst tidigt i processerna. För att utveckla nämndens samrådsprocesser prövas möjligheten att använda digitala verktyg. Dessa ska stödja värdeskapande samrådsprocesser och underlätta en god dialog. Ett särskilt mål är att öka deltagandet från grupper som idag är underrepresenterade i samrådsprocesser och dialogaktiviteter. Nämndens ambition är att, som ett led i att få till stånd en mer jämställd samhällsplanering, öka delaktigheten för kvinnor och flickor.

En samrådsguide för värdeskapande samråd har tagits fram och förts in i nämndens planhandbok. Planhandboken är det samlade stöd som stadsplanerare använder genom hela detaljplaneprocessen. I handboken finns rutiner, hänvisningar, planeringsunderlag, m m, samlade och den utgör en central del av verksamhetens kvalitetssäkring.

Stadsbyggnadsnämnden har under perioden fortsatt arbetet med att se över förutsättningarna för den stadsbyggnadsombudsmannafunktion som ska inrättas. Målsättningen är att funktionen ska bidra till att utveckla och underlätta tillgången till, och kunskapen om, planprocesser för boende och föreningar i staden.

Stadsbyggnadsnämnden finns representerad i styrgruppen för Stockholmsrummet. Stockholmsrummet fungerar som en informations- och kommunikationskanal och en plats för att berätta om hur, var och varför Stockholm växer. Under våren anordnade Stockholmsrummet en temautställning på temat medborgardialog. Utställningen visade upp exempel på dialoger med stockholmarna och gav inblick i hur och när dialoger kan genomföras i stadsutvecklingsprocessen samt vad de kan fylla för funktion i olika skeden.

Under 2023 har nämnden arbetat med genomförandet av den fjortonde upplagan av tävlingen

”Årets Stockholmsbyggnad”, där stockholmarna får rösta på sin favorit bland tio jury-utsedda finalister bland byggnader som färdigställts under föregående år. Finalisterna utsågs med utgångspunkt från byggnadens arkitektur, hållbarhet, innovationsgrad och betydelse för Stockholm. Omröstningen pågick till den 25 maj och vinnaren presenterades den 7 juni i samband med en prisutdelning.

Stadsbyggnadsnämnden har också under 2023 förberett, deltagit i och/eller genomfört flera event. Nämnden har planerat för sitt och stadens deltagande i den årliga samhälls- och stadsbyggnadsmässan Business Arena Stockholm, deltagit i arbetet med Stockholm Bygger och stadens deltagande i Järvaveckan. Stadens stora monter under Järvaveckan väckte stort intresse. Modern teknik användes för att visualisera projekt och staden kunde också anknyta till samlingen kring Fokus Järva. Under tredje tertialet har nämnden arbetat med framtagande av en fysisk modell över Järva, något som ska kunna användas för dialog kring utvecklingen i området och som ett redskap i arbetet med Fokus Järva.

Nämnden har också under en stor del av 2023 arbetat med den flytt av intranätet som genomfördes under andra tertialet, något som innebar ett omfattande arbete. Nämnden har också arbetat med förberedelserna för att webb-platsen ”Stockholm Växer”, med många hundra sidor med information om stadsutvecklingsprojekt, ska flyttas in i en ny plattform.

I enlighet med tidigare uppdrag har även arbetet med löpande dokumentation av Slussen-projektet fortsatt under året.

Nämndmål: 3.7.2 Stadsbyggnadsnämnden bidrar till utveckling i alla delar av staden och ska verka för en socialt hållbar stad som är öppen för omvärlden

Uppfylls helt

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bidrar till målet om en socialt hållbar stad som är öppen för omvärlden och som utvecklas i alla sina delar. Det sker bland annat genom tillämpandet av ett socialt värdeskapande perspektiv som genomsyrar planeringen. Nämnden skapar också förutsättningar för utvecklade samband mellan stadsdelar, goda och trygga offentliga rum. På så vis uppmuntras möten mellan människor. Genom ett strukturerat arbete med barnperspektiv, jämställdhetsanalyser och nämndens målansvar för Agenda 2030 skapas ändamålsenliga kunskapsunderlag. Genom deltagande i stadsgemensam samverkan säkerställs att alla delar av staden utvecklas utifrån sina unika förutsättningar och att nämnden genom en aktiv omvärldsbevakning är informerad om händelser i omvärlden, inte minst utveckling inom EU-området.

Stadsbyggnadsnämnden är tillsammans med exploateringsnämnden drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 11 Hållbara städer och samhällen. Hållbar stadsutveckling omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och säkrare kemikaliehantering. Inkluderande och innovativ stadsplanering behövs för att göra städerna säkra och hållbara för framtiden. Målsättningarna utgör en integrerad del av nämndens verksamhet genom stadens och verksamhetens mål, men

även via lagstiftning. Nämnden samverkar på ett strukturerat sätt inom alla relevanta områden, i syfte att driva utvecklingen och öka kunskapen. Bland annat arbetar nämnden, utifrån riktlinjerna för bostadsförsörjningen och stadens arbete med bostads målet, för att motverka trångboddhet. På samma sätt arbetar nämnden systematiskt med att bygga upp kunskaps- och planeringsunderlag inom kulturmiljöområdet, för att på ett kunskapsbaserat sätt förena stadens utveckling med en omsorg om kulturmiljövärdena.

Under året har en uppdaterad modell för socialt värdeskapande analys (SVA-modellen) färdigställts. Modellen bedöms ha en bred förankring och bedöms utgöra ett bra verktyg för att arbeta med dessa frågor inom stadsutvecklingsprocessen.

Under 2023 har nämnden färdigställt och nylanserat en guide för ett integrerat barnrättsperspektiv. Guiden används i planeringen och har förts in i planhandboken. Nämndens ambition är att också sammanställa ett kunskapsunderlag där bland annat data och resultat från tidigare genomförda dialoger och aktiviteter utifrån ett barnperspektiv ingår. Möjligheten att söka externa medel för att realisera det har prövats men ännu ej gett resultat.

Nämnden arbetar fortsatt aktivt med EU-relaterade frågor utifrån den riktlinje för nämndens EU-arbete som fastställdes under 2022. Arbetet sker främst genom omvärldsbevakning, deltagande i relevanta nätverk, så som *Eurocities*, löpande samverkan och samordning inom staden samt genom ett proaktivt arbete med strategiska frågor. Nämnden följer rättsutvecklingen inom sitt ansvarsområde, och analyserar löpande förslag till ny lagstiftning som förväntas träda i kraft.

Stadsbyggnadsnämnden verkar för att det demokratiska inflytandet och förankringen av stadsutvecklingsprojekt i staden ska öka. Stadsbyggnadsprocessen genomsyras av en hög grad av transparens och tydlig kommunikation kring hur processen fungerar och när det finns möjlighet att påverka. Detta är särskilt viktigt vid utvecklingen av fokusområden som omfattar samlade satsningar, men också för arbete som berör grupper som är underrepresenterade inom dagens samrådsprocesser. Nämnden har under 2023 arbetat med att formera stadsbyggnadsombudsmannafunktionen, bland annat med målsättningen att utveckla och underlätta tillgången till, och förståelsen för, planprocesserna för invånare och föreningar.

Att skapa ökad trygghet på offentliga platser är en viktig utgångspunkt när nämnden planerar staden. Nämnden bidrar till målet om en jämställd samhällsplanering där kvinnor och män har samma möjligheter till inflytande. Nämnden har fortsatt sitt arbete med jämställdhetsanalyser där det är lämpligt. Nämnden följer även upp verksamheten ur ett jämställdhetsperspektiv där så är lämpligt, bland annat inom personalområdet och inom bostadsanpassningsverksamheten. Genom stadsbyggnadsombudsmannafunktionen och dialogutvecklingen eftersträvar nämnden också att i större utsträckning involvera kvinnor och flickor, men även andra underrepresenterade grupper såsom nationella minoriteter, i dialoger och samråd.

Nämnden omfattas av avtal för aktuella språk inom stadens förvaltningsområde, vilket innebär att nämnden har beredskap att tillmötesgå önskemål om skriftlig och muntlig kommunikation på finska, meänkieli och samiska.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Stadsbyggnadsnämnden arbetar för en budget i balans genom månatlig uppföljning och analys av intäkter och kostnader. Nämnden arbetar aktivt med att utveckla prognossäkerhet och ekonomirutiner.

Stadsbyggnadsnämnden har under 2023 mött en situation som inte har varit aktuell sedan 1990-talet. De svåra ekonomiska utmaningar som är ett faktum i den sektor som nämnden verkar inom har fått flera konsekvenser under året. De innebär en stor påverkan på en viktig samhällssektor, förändrar förutsättningarna för nämndens olika verksamheter samt påverkar i förlängningen förutsättningarna för staden att nå sina mål. Till sist innebär det också utmaningar för nämndens ekonomi. Nämndens höga kostnadstäckning innebär att nämnden påverkas i hög grad av förändrade intäkter. Även om intäkterna till stor del ska korrelera med bemanningsbehov och kostnader över tid så förändras olika parametrar olika snabbt. Det innebär en utmaning att bedöma hur långvarig en nedgång i intäkter blir, hur olika verksamhetsdelar påverkas av situationen samt vilka åtgärder som är klokast med utgångspunkt i nämndens och stadens långsiktiga behov av kompetens och beredskap för att klara sina olika samhällsuppgifter över tid. Till sist har den svåra situationen i branschen inneburit att alla aktörer fått skäl att se över sina utgifter och inkomster, vilket inneburit fler konflikter om kostnadsfördelning, avtal och ersättningar inom sektorn. Det påverkar nämndens verksamhet, intäkter samt förutsättningar för ekonomisk planering.

2023 har konkret inneburit att nämnden har vidtagit ett antal åtgärder. Beslut har fattats om att: 1) vara generösa med tjänstledigheter utöver lagstiftningens krav, 2) vara återhållsam med användning av konsulter inom kärnuppgifterna, 3) vara återhållsam med kostnader inom den löpande verksamheten, 4) ett generellt stopp för nyrekryteringar, 4) frivilliga pensionslösningar, samt 5) analyser av möjligheten att erbjuda förflyttningar inom verksamheten när behov finns.

Parallellt med dessa åtgärder sker en veckovis uppföljning av utvecklingen på kontorsledningsnivå, med ambitionen att till tertialrapport 1 2024 ha en mer utvecklad bild av situationen. En slutsats efter 2023 är också att den nya situationen, tillsammans med andra intäktspåverkande förändringar som sker inom främst geodataområdet, aktualiserar behovet av en djupare analys av nämndens finansieringsmodell. Ambitionen är att hitta en modell som inte är lika känslig för snabba svängningar, är långsiktigt hållbar och möjliggör en verksamhetsstyrning som är ekonomiskt och verksamhetsmässigt effektiv över tid, både för staden och för verksamhetens kunder och brukare.

Nettoresultatet för stadsbyggnadsnämnden inklusive bostadsanpassning år 2023 är 176,1 mnkr, vilket är ett underskott om 5,3 mnkr mot budget. Nettoresultatet för stadsbyggnadsnämnden exklusive bostadsanpassning år 2023 är 86,3 mnkr, vilket är ett överskott om 4,5 mnkr mot budget. Avvikelserna förklaras av flera sammantagna poster som redovisas i texten.

Nämndens beslut att avbryta flera detaljplaner under året har inneburit en osäkerhet kring det

ekonomiska läget. Av nämnden avbrutna detaljplaner innebär att kontoret återbetalat tidigare debiterade planavgifter. Detta har bidragit till att kontoret generellt varit återhållsamma kring kostnaderna om så har varit möjligt.

SBN Driftbudget					
(Mnkr)	Utfall 2023	Årsbudget 2023	Avvikelse	Prognos T2 2023	Prognos T1 2023
INTÄKTER					
Planverksamhet	196,2	175,6	20,6	175,6	175,6
Bygglövsverksamhet	70,5	80,8	-10,3	80,8	80,8
Stadsmättningsverksamhet	63,5	62,5	1,0	62,5	62,5
Bostadsanpassningsverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gemensam verksamhet	5,2	4,3	0,9	4,3	4,3
TOTALA intäkter	335,4	323,1	12,3	323,1	323,1
KOSTNADER					
Planverksamhet	-183,5	-180,7	-2,8	-180,7	-180,7
Bygglövsverksamhet	-86,3	-81,9	-4,4	-81,9	-81,9
Stadsmättningsverksamhet	-64,2	-61,1	-3,1	-61,1	-61,1
Bostadsanpassningsverksamhet	-17,2	-15,9	-1,3	-15,9	-15,9
Gemensam verksamhet	-70,5	-74,4	3,9	-74,4	-74,0
S:a Kostnader exkl Bostadsanpassningsbidrag	-421,7	-413,9	-7,8	-413,9	-413,5
Bostadsanpassningsbidrag	-89,8	-80,0	-9,8	-84,0	-80,0
TOTALA Kostnader inkl Bostadsanpassningsbidrag	-511,5	-493,9	-17,6	-497,9	-493,5
TOTALT Resultat exkl bostadsanpassningsbidrag	-86,3	-90,8	4,5	-90,8	-90,4
TOTALT Resultat	-176,1	-170,8	-5,3	-174,8	-170,4

Utfall intäkter

Stadsbyggnadsnämndens intäkter för år 2023 uppgick till 335,4 mnkr, ett överskott på 12,3 mnkr mot budget. Överskottet beror främst på högre intäkter än budgeterat inom planverksamheten.

Planintäkterna uppgår till 196,2 mnkr, ett överskott på 20,6 mnkr mot budget. Överskottet beror främst på en högre debiteringsgrad än budgeterat samt att en hög användning av detaljplanekonsulter inneburit en större volym. Jämfört med föregående år har verksamhetens totala intäkter minskat med 1,7 mnkr.

Stadsbyggnadsnämndens bygglovsintäkter, inklusive byggsanktionsavgifter på 5,1 mnkr, uppgår till 70,5 mnkr. Det ger ett underskott om 14,5 mnkr för bygglovsavgifter samt 4,1 mnkr kr i överskott för sanktionsavgifter jämfört med budget. Det förklaras dels av att ärendeströmmningen minskat, dels att sammansättningen av ärenden ändrats. Under 2023 har antalet flerbostadsärenden minskat jämfört med år 2022. Verksamhetens totala intäkter har minskat med 26,1 mnkr mot föregående år.

Stadsmättningsverksamhetens intäkter uppgår till 63,5 mnkr, ett överskott på 1,0 mnkr mot budget. Överskottet kan främst kopplas till ökade intäkter för fastighetsbildning. Jämfört med föregående år har verksamhetens totala intäkter minskat med 1,2 mnkr.

Stadsbyggnadsnämndens gemensamma verksamhet har intäkter på 5,2 mnkr vilket är 0,9 mnkr högre gentemot budget. Överskottet beror främst på ersättning från stadsledningskontoret för krisberedskapsåtgärder. Jämfört med år 2022 har verksamhetens totala intäkter minskat med 0,1 mnkr.

Utfall kostnader

Stadsbyggnadsnämndens kostnader exklusive bostadsanpassningsbidraget uppgår till 421,7 mnkr för år 2023, vilket innebär högre kostnader om 7,8 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen beror främst på ökade lönekostnader vilket gäller för samtliga verksamheter samt IT och telefonikostnader.

Planverksamhetens kostnader uppgår till 183,5 mnkr, vilket är 2,8 mnkr högre jämfört med budget. Avvikelsen beror på ökade lönekostnader. Jämfört med år 2022 har verksamhetens totala kostnader ökat med 0,6 mnkr.

Bygglovsverksamhetens kostnader uppgår till 86,3 mnkr vilket är 4,4 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror på ökade lönekostnader. Jämfört med år 2022 har verksamhetens totala kostnader minskat med 3,3 mnkr.

Stadsmättningsverksamhetens kostnader uppgår till 64,2 mnkr vilket är 3,1 mnkr högre än budget. Detta beror på ökade lönekostnader. Jämfört med år 2022 har verksamhetens totala kostnader ökat med 0,2 mnkr.

Stadsbyggnadsnämndens gemensamma verksamhet har ett utfall på 70,5 mnkr vilket är 3,9 mnkr lägre än budgeterat. Detta beror till stor del på lägre lönekostnader på grund av uppkomna vakanser som inte har tillsatts eller senarelagts under året. Jämfört med år 2022 har verksamhetens totala kostnader minskat med 19,4 mnkr, vilket beror på genomförda effektiviseringar och besparingar.

Bostadsanpassningsbidraget uppgår till 89,8 mnkr, vilket är 9,8 mnkr högre än budget. Antalet inkomna ärenden och fattade beslut ligger högre jämfört med föregående år. Ändrade rättsliga förutsättningar och årets inflation har resulterat i ett underskott jämfört med budget för bostadsanpassningsbidraget för år 2023. Bostadsanpassningsbidraget år 2022 uppgick till 80,2 mnkr.

SBN Driftbudget			
(Mnkr)	Utfall 2023	Utfall 2022	Differens
INTÄKTER			
Planverksamhet	196,2	197,9	-1,7
Bygglovsverksamhet	70,5	96,6	-26,1
Stadsmättningsverksamhet	63,5	64,7	-1,2
Bostadsanpassningsverksamhet	0,0	0,1	-0,1
Gemensam verksamhet	5,2	5,3	-0,1

SBN Driftbudget			
TOTALA Intäkter	335,4	364,6	-29,2
KOSTNADER			
Planverksamhet	-183,5	-182,9	-0,6
Bygglovsverksamhet	-86,3	-89,7	3,3
Stadsmättningsverksamhet	-64,2	-64,0	-0,2
Bostadsanpassningsverksamhet	-17,2	-16,5	-0,6
Gemensam verksamhet	-70,5	-89,9	19,4
S:a Kostnader exkl Bostadsanpassningsbidrag	-421,7	-443,0	21,4
Bostadsanpassningsbidrag	-89,8	-80,2	-9,6
TOTALA Kostnader inkl Bostadsanpassningsbidrag	-511,5	-523,2	11,8
TOTALT Resultat	-176,1	-158,6	-17,5

Resultatenheter

Stadsbyggnadsnämnden har inga resultatenheter.

Investeringar

Stadsbyggnadsnämndens investeringar för året uppgick till 0,3 mnkr. Investeringarna under året bestod av inventarier och utrustning till kontorslokaler.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ingen försäljning under 2023.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Stadsbyggnadsnämnden har under år 2023 inga verksamhetsprojekt som motsvarar kriterierna för rapportering.

Ombudgeteringar

Stadsbyggnadsnämnden har inte ansökt om några ombudgeteringar.

Medel för lokaländamål

Stadsbyggnadsnämnden har inte ansökt om medel för lokaländamål.

Analys av balansräkning

Balansräkning med kommentarer lämnas i bilaga.

Bedömning av nämndens interna kontroll

Analys

Stadsbyggnadsnämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2023 varit tillräcklig och att verksamheten bedrivits på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Nämnden har ansvarat för att utforma och organisera den interna kontrollen samt säkerställa effektiva system för uppföljning. Intern kontroll är en integrerad del i nämndens styrsystem. Inom de olika processerna och arbetssätten finns det styrdokument och ansvarsfördelning inom förvaltningsorganisationen som tillsammans bildar nämndens interna kontrollsysteem. Verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer i organisationen har bidragit till utformningen av konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll inom sina verksamhetsområden och informerat övriga anställda om reglernas och anvisningarnas innebörd.

Inom geodataprocessen (GIS) pågår ett antal projekt för att minska sårbarheten inom verksamhetens olika system. Flera av projekten kommer att pågå under flera år, däribland det stadsgemensamma Geodata i Stockholm där nämnden har ett delprojekt. Bedömningen är att det inte är någon större avvikelse, även om det inte går smärtfritt med implementeringen av verktyget för digitala detaljplaner. Det finns även en viss oro kring budget för den gemensamma geodataplattformen och SBK GIS.

Tjänsten som upphandlare tillsattes våren 2023. Framtagande av mallar för uppföljning och ansvarsfördelning har påbörjats och kommer att färdigställas 2024.

I samband med verksamhetsberättelsen ska nämnden redovisa sitt arbete med de fem obligatoriska arbetssätten inom processen Systematiskt informationssäkerhetsarbete. Under 2023 har ett stort arbete påbörjats men har inte kunnat fullföljas helt och hållet på grund av att tjänsten som informationssäkerhetssamordnare varit vakant sedan sommaren 2023. Tjänsten tillsätts under början av 2024 då arbetet med de olika arbetssätten kommer att fortsätta.

Nedan följer en kort sammanfattning av hur arbetet fortlöpt under 2023 för respektive arbetssätt:

1. Implementering av lokal anvisning - Lokal anvisning Ansvar och roller är upprättad och fastställd. Det finns en vägledning framtagen för chefer som kommer att kommuniceras under 2024.
2. Incidenthantering - En lokal rutin är framtagen och fastställd. Den är ännu ej kommunicerad i verksamheten, detta sker under 2024. CERT Stockholm, som är en stadsgemensam funktion, har etablerats under år 2023.
3. Informationsklassning - Arbetet med att upprätta en lokal vägledning har påbörjats och beräknas vara klart Q1 2024. Ett antal informationsklassningar har genomförts under året. Dessa har dokumenterats i "Verktyg-analys-verksamhet" samt i dokumentet "Informationsklassning-status".
4. Behörighetshantering - En arbetsgrupp har påbörjat arbetet och tagit fram en rutin för

behörighetshantering som är under färdigställande. Rutinen, innehåller roller och ansvar, beställningsrutin och hantering av behörigheter mm. Rutinen ska efter färdigställande 2024 fastställas och kommuniceras.

5. Informationssäkerhet inom upphandlingsförfarande - Arbetet har ännu inte påbörjats utan kommer att ske när ny informationssäkerhetssamordnare finns på plats 2024. I och med övergången till ny klassificeringsstruktur, diarieplan och nya hanteringsanvisningar vid årsskiftet 2023/2024 kommer upphandling få en egen process som följer den stadsgemensamma. Rent tidsmässigt finns en logik att starta arbetet med informationssäkerhet inom upphandlingsförfarandet samtidigt.

Systematiskt kvalitetsarbete

Stadsbyggnadsnämndens verksamhet arbetar systematiskt med kvalitetsarbete inom alla verksamhetsdelar. Nämndens verksamhet utgör till största delen myndighetsutövning inom ramen för speciallagstiftningar, produktion och distribution av geodata, interna stödverksamheter inom administrativa avdelningen samt en kommunikationsenhet. Inom alla dessa områden bedrivs ett systematiskt arbete för att utveckla kvalitet och kostnadseffektivitet.

Mot bakgrund av att nämndens verksamhet till största del bedrivs inom ramen för lagstyrda processer eller har systemkaraktär, så som produktion och distribution av geodata, så sker det systematiska kvalitetsarbetet inom ramen för respektive verksamhetsområde. Nämnden bedriver också ett systematiskt arbete med kvalitet, innovation och utveckling inom de interna stödverksamheterna.

Inom administrativa avdelningen bedrivs utvecklingsarbete, exempelvis avseende inköps- och upphandlingsprocessen, rekryteringsprocessen, strategiskt kompetensförsörjningsarbete, informationssäkerhetsarbete och dokumenthantering. Kvalitetsarbetet omfattar hela förvaltningen genom det systematiska arbetsmiljöarbetet, värdegrundsarbetet och kompetensutvecklingsinsatser för hela kontoret.

Inom planavdelningen bedrivs ett kontinuerligt och systematiskt arbete med utveckling av verksamhetens processer samt innovationsarbete inom ramen för dessa. Det sker ofta i samverkan med andra förvaltningar. Exempel på det är arbetet med "Ledstången" som utgör grunden för samverkan inom staden avseende stadsutvecklingen. Även innovativt arbete, för att främja måluppfyllelse, sker inom ramen för sådan samverkan. Exempel på det är utveckling av samverkan för att utveckla gemensamma målbilder i stadsutvecklingsprojekten och samverkan kring metoder för jämförelseförfaranden vid markanvisningar.

Inom stadsmättningsavdelningen sker ett systematiskt utvecklingsarbete genom ett metodiskt ledningsarbete, intern uppföljning och utvärdering. Arbetet är fokuserat på kvalitetssäkring av den egna produktionen och de egna processerna samt inre effektiviseringar.

Inom bygglovsavdelningen bedrivs ett systematiskt arbete utifrån en treårsplan för fyra målområden: "NKI", "Kundfokuserad organisation", "Effektiv handläggning och välfungerande processer" samt "Stolta, engagerade och välmående medarbetare". Arbetet följer en treårsplan som aktualiseras löpande och inkluderar medarbetarmedverkan. Under

slutet av 2023 avslutades en treårsplan och en ny togs fram för de kommande tre åren. Inom bostadsanpassningsenheten bedrivs ett kontinuerligt utvecklingsarbete, vilket de senaste åren har utgått från implementering och anpassning till den reviderade lagstiftningen på området.

Kommunikationsenheten har under år 2023 ansvarat för nämndens utbildningar i service och bemötande, som riktat sig till alla verksamheter. Utöver det har kommunikationsenheten drivit arbetet för att få till stånd en enklare och snabbare hantering av nämndens del av stadens digitala anslagstavla genom processförbättringar. Under året har också en systematisering av arbetet med aktuell information om samråd till allmänheten lett till effektiviseringar genom förenklade och förbättrade interna processer.

Huvuddelen av kontorets kundtillvända verksamheter arbetar, eller har arbetat, med egna kundenkäter som en del av kvalitetsarbetet. Det gäller exempelvis geodataverksamheten, stadsbyggnadsexpeditionen, bostadsanpassningsverksamheten och bygglovsverksamheten. Bygglovsverksamhetens uppföljning, exempelvis avseende nöjdheten med e-postrådgivningen, upphörde under 2022 då avtal ingicks med stadens kontaktcenter, som framgent kommer att vara den första vägen in till verksamheten. Nya uppföljningsmetoder ska implementeras i samband med att den nya organisationen för kundkontakter utvärderas.

Förvaltningsövergripande kvalitetsarbete bedrivs också inom ramen för gemensamma angelägenheter, som exempelvis nämndens förvaltningsobjekt inom IT-området, beredningsgruppen för digitaliseringsfrågor och ett kontinuerligt och systematiskt arbete med verksamhetens chefsgrupp. Under 2023 har nämnden arbetat systematiskt och intensivt för att implementera PM3-modellen i förvaltningsobjekten och förbereda en implementering av portföljstyrning enligt modellen.

För innovationsarbetet finns en innovationssamordnare. För att säkerställa att nämnden engagerar sig i kvalitetsfrämjande och kostnadseffektiva lösningar så finns en struktur där kontorsledningen behandlar alla beslut om engagemang i innovationsprojekt. Verksamheten strävar efter att välja och driva projekt utifrån att de ska ha en tydlig koppling till verksamhetens ordinarie processer och kunna ge nytta över tid. Under 2023 har nämnden erhållit extern finansiering för fyra projekt som syftar till att utveckla kvaliteten på den egna verksamheten.

Synpunkter och klagomål

Stadsbyggnadsnämnden bedriver nästan uteslutande myndighetsutövning. Nämnden mottar få synpunkter och klagomål enligt stadens definition. Den absoluta merparten av klagomål och synpunkter inkommer inom ramen för eller relaterat till specifika ärenden som handläggs inom nämndens verksamheter. Dessa synpunkter och klagomål behandlas inom ramen för ärendets handläggning och utifrån den speciallagstiftning som ärendet hanteras inom.

De övriga ingivna skrivelser som inkommer, och som kan betraktas som synpunkter och klagomål, har 2023 registrerats i samlingsärenden hos den verksamhet de närmast berör.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Checklista för årlig uppföljning

Förbättringsområden - analys av utfall

Det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) har fortgått under 2023, både i syfte att främja utveckling av verksamheten och en hälsosam arbetsbelastning för medarbetarna. Nämnden har tagit fram en handlingsplan där rutiner, dokumentation och uppföljning förtydligas.

Genom arbetsplatsträffar, APT, och möten i chefskollegiet säkerställs att viktiga aspekter i arbetsgivaransvaret tas omhand, exempelvis att hanteringen av diskriminering och kränkande särbehandling är väl kända samt vad som gäller om medarbetare utsätts för hot, våld och obekväma situationer inom ramen för tjänsteutövningen.

Framgångsfaktorer-analys av utfall

Kontorets APT-årsagenda utgör ett stöd till alla chefer och medarbetare i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Då chefer och medarbetare strukturerat använder APT-årsagendans teman hanteras förberedelser inför medarbetarsamtal, skyddsronder, medarbetarenkät, obekväma situationer samt lika rättigheter och möjligheter löpande. I nämnda SAM-rutiner ingår arbete med riskanalyser, vilka dokumenteras och följs upp tillsammans med skyddsombud eller medarbetare så att ständiga förbättringar genomförs. Information om genomförda delar av SAM ges i samverkansforum på relevant nivå.

Samtliga chefer har, utöver strukturerade medarbetarsamtal, avstämningar med sina medarbetare på regelbunden basis där relationer byggs upp och tidigt stöd kan ges vid behov.

En god relation och löpande dialog mellan kontorets chefer och HR-funktionen gör att HR tidigt får information från verksamheten och snabbt kan uppmärksamma chefer på rutiner eller behov relaterat till arbetsmiljön.

Föregående års aktiviteter från årlig uppföljning-analys av utfall

Kontoret har bland annat tagit fram nya riskanalyser gällande kemihantering på enheten Geodata distribution samt för fältarbete på enheten Geodata produktion. Riskanalyserna kan numera delges alla medarbetare och följs upp årligen inom ramen för den fysiska skyddsronden för att undvika olycksfall och ohälsa.

Samtliga systematiska arbetsmiljörutiner har genomförts på APT-möten på kontoret och har därefter följts upp med lokala skyddsombud. Information om genomförda systematiska rutiner har meddelats i relevant samverkansforum.

En ny rutin för fysisk skyddsrund gällande gemensamma lokaler i det Tekniska nämndhuset är framtagen gemensamt med övriga tekniska nämnder. Skyddsombud har medverkat.

Till tertialrapport 2 2024 finns ny rutin för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet där chefer svarar på frågor i ILS. HR-enheten ansvarar för analysarbete vilket i sin tur kommer att påvisa förbättringsområden på kontoret. Chefer kan även enskilt göra handlingsplaner i samverkan med skyddsombud.